

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 194.
1939. augusztus 29., kedd.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradii Közlöny, Inreg. In Reg. Publ. Periodice sub No. 10/1-1938. Trf. Arad

HITLER

Daladier és Hitler történelmi jelentőségű levélváltása

Londonba érkezett Hitler bizalmas futárja, Schmidt dr. —
Grandi olasz igazságügyminiszter, volt londoni nagykövet
váratlan londoni repülőútja

DALADIER

Henderson nagykövet visszaérkezett az angol kormány válaszával Berlinbe Német csapatok vonulnak be Szlovákiába

A vasárnap és a hétfői nap számos jelentős eseményt hozott magával. Ezek közül kiemelkedik Daladier és Hitler levélváltása, amely annak a ténynek megállapításához vezetett, hogy Németország kitart állásfoglalása mellett, amelyet az angol kormányhoz intézett jegyzékében is ismertetett és amely szerint Danzigot és a korridort követeli.

Ilyen körülmények között érthetően feszült figyelemmel jellemezték az egész világ a további híreket, melyek katonai és diplomáciai akciókról szóltak. A diplomáciai akciók közül kiemelkednek azok a még titokzatosságba burkolt hírek, amelyek szerint Hitlernek egy személyes futárja járt volna Londonban, valamint ugyancsak Londonba utazott volna Grandi olasz igazságügyminiszter is. A katonai jellegű intézkedések egész sorát és fogantatásait az elmúlt nap folyamán. Így a szarajevói francia-német határt elzárták. Németországban bevezették az élelmiszer és ruházati jegyek rendszerét, az angol hajókat visszarendelték az angol kikötőkbe, Páris és a főbb nagyobb francia városok kiürítése pedig tovább folyik. Ugyancsak a jelentős katonai intézkedések sorához tartozik a német hadsereg bevonulása Szlovákiába.

Hétfőn este Henderson berlini angol nagykövet az angol kormány válaszával visszaérkezett Berlinbe és a választ romániai időszámítás szerint éjszaka háromnegyed tizenkét órakor átvitotta Hitler kancellárnak. Nagy mértékben attól függ most Európa sorsa, hogy ez a választ tartalmazott és hogy azt a német kormány miképpen fogadja.

Daladier és Hitler történelmi levélváltása

Berlin. (Rador.) A német lapok leközlök Daladier francia miniszterelnöknek Hitlerhez intézett levelét, amely többek között a következőket tartalmazza:

— „Eddig még semmi olyan nem történt, ami megakadályozhatná a nemzetközi világ békés megoldását: egy olyan megoldást, amely tisztelhesen tartja valamennyi nemzet méltóságát és becsületét, ha minden nemzet azt akarja, hogy béke legyen. Teljes lelkiismeretemenl biztosíthatom, hogy a Németország és Lengyelország között fennálló nézeteltérést a danzigi kérdést is beleértve feltétlenül meg lehetne oldani igazságos és békés úton. Eppen ezért becsületszavamra kijelentem, hogy

a Lengyelország és Franciaország között fennálló őszinte és világos szolidaritás nem zárja ki a békés megoldás lehetőségét.

Ebben a nehéz órában hiszem, hogy minden becsületesen gondolkozó ember nem értheti meg, hogy egy mindent elpusztító háborút lehessen kezdeni anélkül, hogy megkísérel-

jük Lengyelország és Németország között a békés megoldást. Az Ön békeakarata elősegíthetné ezt az eredményt anélkül, hogy a

Hitler: „Németország álláspontja megváltozhatatlan”

Berlin. Hitler birodalmi vezér Daladier miniszterelnök levelére az alábbiakban válaszolt:

— Nagyon jól megértem az Ön által hangzott okokat és magam sem felejttem el soha azt a nagy felelősséget, amellyel a nemzetek sorsáért tartozom. Mint volt frontharcos éppen úgy ismerem, mint Ön a háború borzalma. Ezt átérzve, őszintén kerestem a népeink között fennálló vitás kérdések elsimítását. A német népek nincs semmi követelni valója a francia néptől és egykori vitéz ellenfeleivel szemben nem viseltetik gyűlölettel.

Levele további részében a vezér rámutat arra, hogy Németország sohasem kívánta a birodalom nyugati határainak megváltoztatását. A versaillesi diktátum revíziójának azonban el kellett következnie.

— Egyetlen becsületesen érző francia, miként Ön is, Daladier ur, nem tett volna mást, mint amit én tettem hasonló helyzetben. Eppen ezért megkíséreltem hogy kiküszöböljem a versaillesi parancsból legalább is az ésszerűtlen dolgokat. A lengyel kormányra az ésszerűtlen

német becsület sértve lenne. Én, a francia kormány elnöke mindig azt kívántam, hogy a francia és a német nép között harmonikus jóviszony álljon fenn. Miatán Franciaországot Lengyelországhoz jóbarátság s az adott szó szentsége közi.

készen vagyok arra, hogy mindent megtegyek ezen kísérlet sikere érdekében.

Ön épp úgy, mint én résztvettünk a világháborúban és mindketten jól tudjuk, hogy milyen borzalommal járt az és hogy milyen felelősséget jelent a népek előtt egy mindent elpusztító háború bárhogy végződjön is az. Tisztában vagyok azzal a felelőséggel, a mellyel én is, de Ön is tartozunk népeinkkel szemben és amely kötelez bennünket arra, hogy közösen dolgozzunk a civilizáció nagy munkáján. Eppen ezért kérem válaszoljon ja vaslatomra. Ha a francia és német vérenek folynia kell, mint 25 évvel ezelőtt, egy hosszú és még borzalmasabb háborúban, akkor mindkét nép harcolni fog a győzelembe vetett reménységgel és végül a barbárság és a rombolás lesz kétségen kívül a győztes.”

tot tettem, ami a német népet magát is megdöbbentette. Rajtam kívül senkiben sem lett volna meg a bátorság, hogy nyilvánosan tegyen ilyen javaslatot. Eppen ezért ezt az ajánlatot csak egyszer tehettem meg. Meg vagyok győződve arról, hogyha elsősorban Anglia részéről nem indítottak volna ilyen nagyarányú németellenes sájtóhadjáratot és ha nem közölték volna híreket a német magzósításról, Lengyelország bizonyára az ésszerű ajánlatot elfogadta volna és Európának hékéje ma és az előjövendő 25 éven keresztül biztosítva lenne. Ennek azonban az ellenkezője történt. A német erőszakoskodásról közölt hazugságok hiteket nyertek a lengyel közvéleményben és a lengyel kormány nehéz helyzetbe került, amhez hozzájárult a biztonsági kétség is. Ezért a lengyel kormány visszautasította javaslatomat és a lengyel közvélemény végül is elhítte, hogy Anglia és Franciaország háborút kezdenek Lengyelországgal. Megkezdődött a területi követelések felszínrehozása, amit neveléses örmölkökkel kellett tekinteni, ha nem volna egy-

nyira veszélyes. A Lengyelországha élő németek elviselhetetlen terror alá kerültek, ami fizikai és gazdasági téren is megnyilvánult. Ezt a terrort a híradalmi elszakított területeken élő másfél millió némettel szemben éreztették. Danzigban a lengyel hatóságok kényszerítik azt a hiedelmet keltették hogy ez a város el van hagva és az ott lévő németeknek nincsen reménye a jövőre nézve. Mit tett volna Ön Daladier ur. ha a francia nemzettől elszakított valamelyik tartományban ilyen brutális módon hántak volna a francia polgárokkal. Ön francia és nagyon jól tudom, hogyan viselkedett volna. Ha Ön is olyan szerencsétlen helyzetbe került volna mint mi, megértené, hogy Németország minden ellenállás nélkül kénytelen volt a korridort engedélyezni és ha ez Franciaországgal történt volna, valón Ön beleegyezne abba, hogy Marsella ne kerüljön vissza Franciaországhoz. Én a magam részéről nem tudom elképzelni, hogy Németország harcot indítsa Franciaország ellen ilyen okból kifolyólag.

— Nemcsak én, hanem mi valamennyien lemondunk Elzász-Lotharingáról, hogy elkerüljük egy újabb vérfürdőt. Mi lennénk hajlandók legkevésbé egy kezszálatlan és elviselhetetlen ügyért vértünköt áldozni, egy olyan ügyért, amely nem fontos számunkra. Amit Ön hoztán intézett jelenében írt, magam is átérzem. Daladier ur. de éppen ezért lehetetlen részünkre, mint volt frontarcosokra, ezt elfogadni. Sok kérdésben nem tudunk megegyezni de nagyon kérem, vegye fontolóra a következőket.

— Lehetően egy nagy nemzetnek, amely többek között a hadsülette, hogy lemondjon közel kétmillió főt kitevő honfitársáról s tétlenül szemlélje, hogy határai közelében milyen kegyetlenkednek velük. Ennek ezért követelésemet tisztán leszögeztem és pedig azt, hogy Danzig és a korridor feltétel nélkül vissza kell, hogy kerüljenek a birodalomhoz. Nem látom lehetőséget a békés megegyezésnek Lengyelországgal, amely azt hiszi, hogy határai megtámadhatatlanok. Minden reményemet elvesztem nemzetem jövőjében, ha ilyen körülmények között nem jennék elhatározva arra, hogy ezt a kéré-

dést egyik, vagy másik módon megoldjuk. Ha a körülmények úgy hoznák magokkal, nemzetünknek verekedniök kell egymással. Okbéli különbség azonban van közöttünk. Daladier ur. mert én és népem egy kezszálatlan ki-küszöbölése miatt harcolnánk, míg mások azért, hogy ezt továbbra is fenntartsák. Tisztában vagyok azzal, hogy milyen súlyos következményekkel jár egy ilyen konfliktus, de azt is tudom, hogy a súlyosabb következményeket Lengyelország fogja viselni, mert bárhogyan végződjék ez a háború, a mai Lengyelország mindenesetre elvesz. Ha népeink ez ok miatt véres háborút kell kezdenek, ez nemcsak Önnek, hanem nekem is nagyon fájdalmas. Végül ismételt hangszólok, hogy a mi álláspontunk megváltoztatására nem kerülhet sor, mert ez a helyzet elviselhetetlen a német nép és a birodalom szempontjából.

Le Jour: „Sokkal jobb volna a háború“..!”

A „Le Jour“-ban vezércikk jelent meg, amely a következőket tartalmazza: „Sokkal jobb lenne, ha Franciaország kijelentené, hogy egyszer s mindenkorra végetvet ezeknek az ügyeknek. Sokkal jobb volna a kockázatot is elfogadni most, amikor a kilátások kedvezőek számunkra. Danzig és Lengyelország után Németország Kelet Európában újabb igényekkel fog fellépni. Nem akarjuk azt a kötelezettséget vállalni, hogy hat hónap vagy egy év múlva verekedniök kelljen egy olyan ellenséggel, amelynek ereje megnövekedett. Nekünk már elég volt és ha Daladier és Chamberlain azt mondják, hogy „Nem“ az azt jelenti, hogy erőszakos fenyegetés nyomása alatt nem fogunk tárgyalni. Tudja meg mindenki, hogy mi is felkészültünk minden eshetőségre és telve vagyunk bizalommal és reménnyel. Ez az egyetlen utja annak, hogy a háborút el lehessen kerülni, de ha nem, akkor megkezdjük és megnyerjük.“

LONDON:

Keddre várják az újabb fordulatot

London. Politikai körökben úgy tudják, hogy a nemzetközi helyzetben sem javulás, sem pedig súlyosbodás nem várható mindaddig, amíg az angol kormány választ nem közölték Hitler kancellárral. A válasz csak akkor fogja elérni tetőpontját, Hitler üzenete leginkább az álláspontok leszögezésének jellegével bír. A Hendersonnal folytatott és 70 percig tartott megbeszélés során leszögezte álláspontját a lengyel kérdéssel kapcsolatban, amely Danzigra és az általános német követelésekre vonatkozott Európában és a világ többi részében. Az angol kormánynak most válaszolnia kell mindezekre a kérdésekre és pontos-

san le kell szögeznie a brit politika álláspontját. Vasárnap délután VI. GYÖRGY király kihallgatáson fogadta Chamberlain miniszterelnököt s ez a találkozás több, mint egy órán keresztül tartott. A kihallgatás után Greenwood, a munkáspárt egyik vezetője kereste fel a miniszterelnököt.

A haditengerészeti miniszter tegnap átvette a kereskedelmi hajók ellenőrzését. A Reuter ügynökség jelentése szerint kedden adják ki a sajtónak Hitler kancellár üzenetének tartalmát és a kormány választát. Ugyancsak keddre várják a német kancellár újabb választát.

Grandi olasz igazságügyminiszter és Schmidt dr. német kancellári tolmács váratlan londoni útja

Diplomáciai körökben fejtorést okoz dr. SCHMIDT német híradalmi követ, a kancellár személyes tolmácsának rejtélyes látogatása. Schmidt tegnap délután érkezett meg Londonba. Arról beszélnek, hogy Schmidt a birodalmi kormány új üzenetét hozta magával az angol kormány számára. Nem sikerült megállapítani, hogy vasárnap délután találkozott-e Schmidt az angol kormány valamelyik tagjával.

Londonban az a hír terjedt el, hogy GRANDI olasz igazságügyminiszter repülőgépen szintén

utban van London felé. Grandi, mint ismeretes, csak rövid idővel ezelőtt hagyta el Londont, ahol éveken keresztül Olaszország nagykövete volt.

Londonban híre jár, hogy Grandi, akiről nemrég olasz igazságügyminiszterré neveztek ki. Rómából utban van az angol főváros felé. Olaszországban hangoztatják, hogy a helyzet kulcsa Anglia kezében van és London még mindig bebizonyíthatja, hogy igazán akarja-e a békét.

Jelentések az angol minisztertanácsról

Henderson berlini angol nagykövet, aki Hitler vezér és kancellár üzenetét hozta az angol kormánynak, vasárnap délelőtt folytatta londoni tárgyalásait. A követ először Halifaxot, majd utána Chamberlain miniszterelnököt kereste fel. Az angol minisztertanácsnak délelőtt 10 órakor kellett volna összeülni, de ezt az időpontot délután 3 órára halasztották el, hogy hosszabb idő álljon rendelkezésre a német vezérnek adandó válasz elkészítésére.

Chamberlain miniszterelnök délelőtt 12 óráig a külügyi hivatalban volt, majd onnan a miniszterelnökségre ment. Hosszas megbeszélést folytatott Halifax külügyminiszterrel és Cadogan külügyi vezértitkárral. A tanácskozáskba később Sir Samuel Hoare is bekapcsolódott.

Délután 3 órakor vette kezdetét a történelmi jelentőségű minisztertanács. A kormány tagjai a külügyminisztérium épületének mellékterületén

át mentek a tanácsterembe, hogy érkezésük ne tűnjék fel a tömegeknek. Közvetlenül a minisztertanács előtt Chamberlain még fogadta Sir John Simon pénzügyminisztert és Hore Belisha hadügyminisztert, valamint Malcolm Macdonald övvarnatiügyi minisztert. A minisztertanács egy és háromnegyed óra hosszat tartott és kevéssel öt óra előtt ért véget. Az esti órákig nem adtak ki hivatalos jelentést.

Hivatalos jelentések:

A vasárnapi angol minisztertanácsról a következő hivatalos jelentést adták ki:

Az angol minisztertanács hétfőn délelőtt 12 órakor ismét összeül és ennek végeztével Henderson berlini angol nagykövet visszatér állomáshelyére. A hivatalos jelentés megjegyzi, hogy azok az angol sajtóhírek, amelyek

Hitler német birodalmi vezér és kancellár Chamberlain angol miniszterelnökhöz intézett üzenetének tartalmáról napvilágot láttak, nem felelnek meg a valóságnak.

A Press Association jelentést közöl az angol kormány háború esetére történő átszervezéséről. Az angol kormány keretét ebben az esetben kiszélesítik és bevonják az ellenzéki pártok vezetőit is a kormányba. A Press Association jelentése megjelözi, hogy ezeket a kéréseket nem tárgyalta a vasárnapi minisztertanács.

Mi a helyzet Gibraltárnál..?

Gibraltár. A Havas ügynökség tudósítója jelenti: Több ezer főnyi teliesen felügyezett spanyol katonát összpontosítottak San Roque mellett, amely 10 kilométernyire fekszik Gibraltártól északrai irányban. Pénteken este több tábornok érkezett Sevilleba, köztük Davila tábornok is.

Ovintézkedések

A Messagero közli: londoni tudósítójának jelentését, amely szerint az angol hadiflotta parancsot kapott, hogy, amint kitör a konfliktus, azonnal helyezze ostromzár alá az összes német kikötőket és az utban lévő német gőzösöket. A lap szerint megérkeztek Franciaországba az első angol csapat szállító gőzösök, amelyek övvarnati katonaságot tettek partra Liepónál. Több északfranciaországi légi kikötőt az angol légihaderő parancsnokságának rendelkezésére bocsátottak. A Szezei-csatorna Földközi tengeri beláratánál nagyobh katonaságot vontak össze. Palesztinában is készültségekbe helyezték az angol csapatokat.

Angol válasz Lipót belga király felhívására

Lipót belga királynak az oslói képviselő előtt tett felhívására vonatkozólag az angol kormány a következő választ adta a belga uralkodó felhívására:

„Az angol kormány számtalan esetben bizonyítottá, hogy a konfliktusoknak békés úton való megoldását kívánja és tárgyalások útján bármikor készen áll minden lehetőt elkövetni, hogy az esetleges megbeszélések eredményhez is vezessenek.“

Hírek az angol háborus kabinet alakításáról

Londonból jelentik: Sir Neville Henderson hétfőn délután 5 órakor elindult Berlinbe. Elindulása előtt az újságírók sikert kívántak neki, amit a nagykövet megköszönt.

Szó van arról is, hogy háborus kabinetet alakítanak, amelynek hét tagja lenne. Azok a híresztelések, amelyek arról szóltak, hogy ebben a kormányban Churchill, Eden és Duff Cooper is részt vennének, nélkülöznek minden komolyabb alapot, mert kormányfőnek megfelelő számban állnak rendelkezésére olyan személyek, akikből ezekben a válságos napokban összeállíthatja az ország igazi kormányát.

Elküldték az angol választ Berlinbe

London. Az angol lapok kimerítően foglalkoznak a tegnapi lázas diplomáciai tevékenységgel és különösen Hitler elutasító válaszával, amelyet Daladierhez intézett.

A Daily Express vastag betűs címe alatt idézi Hitlernek azt a mondását, amely szerint Danzignak és a korridornak vissza kell térnie a birodalomhoz. Hangoztatják a lapok, hogy Anglia szilárd és határozott választ küld Berlinbe.

Az elmúlt huszonnégy órában nem súlyosbodott, de nem is enyhült a nemzetközi feszültség — nagyjából ez a vélemény, amely hétfő délig az európai fővárosokban kialakult. A londoni lapok római jelentése szerint az olasz főváros legfontosabb eseménye vasárnap Mussolini és Hitler negyedik üzenetváltása volt.

Mussolini miniszterelnök ismét fogadta Mackensen német nagykövetet, aki átadta neki a birodalmi vezér negyedik üzenetét, amelyre a Duce nyomban válaszolt.

Londonban hétfőn délelőtt újabb minisztertanácsot tartottak, amelyen az angol kormány tagjai ötven percen át tanácskoztak. A minis-

tertanács határozatairól nem adtak ki hivatalos jelentést. Nem tudnak arról sem, mintha a nap folyamán újabb minisztertanácsra kerülne a sor.

Az angol parlament kedden délután háromnegyed 3 órakor ül össze.

Henderson berlini angol nagykövét délután 2 órakor utazott vissza a német fővárosba az angol kormányban Hitlerhez intézett válaszával. A választ csak akkor teszik közzé, amikor az már eljutott a német államfő kezéhez.

A déli minisztertanács után Chamberlain miniszterelnök hosszabb tanácskozást folytatott a miniszterelnökségen Halifax külügyminiszterrel és Henderson berlini nagykövettel. Az alsóház ülését kedden azért tartják meg — mondják Londonban —, hogy tájékoztassák a törvényhozást a nemzetközi események fejlődéséről, nem pedig azért, mintha váratlan fordulat jött volna közbe. Az ülésen Chamberlain ismertetni fogja a helyzetet és

közli majd annak a válasznak a szövegét, amelyet a minisztertanács elfogadott abból a célból, hogy azt Berlinbe továbbítsák.

Utána az ellenzék vezetéi fognak röviden felszólalni és hosszabb vitát a jelenlegi körülmények között nem várnak.

Az alsóház legközelebbi ülését csütörtökön tartják meg. Azt hiszik, hogy addig megérkezik a birodalmi vezér viszontválasza és a helyzet is megtisztul majd addig. Az angol kor-

mány különben a törvényhozás által megszavazott rendkívüli felhatalmazások alapján hétfőn kiadta a szükségrendeletek első sorát.

A londoni iskolákban hétfőn reggel kiürítési próbát tartottak.

A gyermekek előírás szerint gázálcokkal felszerelve érkeztek az iskolákba és a tanítók közölték, hogy mi a kötelességük arra az esetre, ha a kormány elrendeli az iskolák kiürítését.

Londonból jelentik: A Reuter ügynökség értesülése szerint a parlamentet Greenwood, a munkáspárti ellenzék vezérének közbenjárására hívják össze. Ugy Chamberlain, mint Halifax az alsóházban, illetve a lordok házában a nemzetközi helyzetről nyilatkoznak. Az ülés tartama az események további fejlődésétől függ.

Ujabb jegyzékváltás London és Berlin között

Londonból jelenti a Havas ügynökség: A hétfő délutáni lapoknak az a véleménye, hogy a Hitlerhez intézett angol válasz, amelynek végleges szövegét a hétfő délutáni minisztertanács hagyta jóvá, újabb jegyzékváltást tesz szükségessé a két kormány között.

Hazatérnek az angol hajók

Londonból jelentik: A tengernagyi hivatal utasítást adott a német kikötőkben horgonyzó angol hajóknak, hogy azonnal térjenek vissza Angliába.

BERLIN:

Hitler ismeretlen beszéde a német birodalmi képviselőkhez

Berlin. Tegnap este a következő hivatalos jelentést adták ki: Hitler vasárnap beszédet intézett az új birodalmi kancellária nagyköveti termében összegyűlt birodalmi képviselőkhez. A képviselők viharosan ünnepezték a vezért, akinek letegetései a jelenlegi helyzetet világították meg. A birodalmi kancellária palotájában tegnap egész napon át tartott a rendkívül mozgalmas élet, folyt le.

Hitler több ízben fogadta Attolico olasz nagykövetet, majd a nemzeti szociálista vezetők jelentek meg a vezér előtt. A tanácskozásokat rendkívül izgalmas légkör jellemezte, ami arra mutat, hogy Németország közvetlen cselekvés előtt áll.

A német birodalmi posta két napig nem áll magánfelek rendelkezésére. A posta kizárólag katonai jellegű küldeményeket továbbít. A telefon és távírda is kizárólag a hadsereg szolgálatában áll.

A vasútforgalomban a német kormány nagy korlátozásokat léptetett életbe. Igen sok vonalon beszüntették a személy- és teherforgalmat, hogy a vonal csak a katonai szállítmányoknak álljon rendelkezésre.

Megszűnt minden összeköttetés Lengyelország és Németország között!

A Havas ügynökség értesülése szerint a német hatóságok elrendelték a marienburgi, breszlau és moravská osztrawai lengyel konzulátusok bezárását, ugyancsak minden telefonbeszélgetést és vasúti összeköttetést megszüntettek Lengyelországgal. (Rador.)

Henderson átnyújtotta Hitlernek az angol kormány választ

Berlin. Henderson, berlini angol nagykövét hétfőn este nyolc óra 30 perckor megérkezett a tempelhoffi repülőtérre, ahol a nagykövetség személyzete és a német külügyi hivatal két főtisztviselője várta.

A nagykövét romániai időszámítás szerint hétfőn éjszaka fél tizenkét órakor megjelent Hitler német birodalmi vezér és kancellár előtt, akinek átnyújtotta az angol kormány választ Hitler legutóbbi jegyzékére.

Bevezették a jegyrendszer Németországban a legfontosabb élelmiszer cikkekre

A hivatalos lap tegnapi számában kormányrendelet jelent meg, amely bevezeti a jegy-kötelezettséget a legfontosabb élelmiszer cikkeknek. A félhivatalos Deutsche Dienst megjegyzi, hogy nincsen olyan szükségintézkedésről szó, amely élelempolitikai nehézségeket tükröztetne vissza. Az intézkedés célja az idején való gondoskodás és az igazságos elosztás. A lap emlékeztet arra a közleményre, amely szerint a német élelmiszer helyzete teljesen biztositottnak tekinthető. A nemzeti tartalékokat valamennyi fontos élelmiszerben olyan nagy mértékben fokozták fel, hogy Németország nyugodtan nézhet szembe minden eshetőséggel. Az intézkedés a törhetetlen német erő bizonyítéka.

Az éttermekben és vendéglőkben felszolgált ételek száma nagy mértékben csökkent. A hatóságok által kibocsájtott rendelkezések ellen vétőket szigorúan megbüntetik.

Berlinből jelentik: A német fővárosban vi-

szonylagos nyugalom uralkodik, bár beavatottak szerint a döntés már csak nagyon rövid idő kérdése. A hatóságok éjjelnappal permanens szolgálatban állnak és meghoztak minden intézkedést a végső esetre.

Az élelmiszer és ruházati jegyeket vasárnap szétosztották az egész birodalomban és hétfő reggeltől kezdve már csak ezek ellenében lehet vásárolni.

Kisebb fennakadásoktól eltekintve az üzletekben a szokott módon bonyolítódik le a kereskedelmi forgalom. Az alkalmazottaknak csak mintegy husz százalékát hívják be eddig katonai szolgálatra, de a munka mindenütt a szokott módon folyik tovább. Sok munkahelyet nők vettek át, így

a levelek kézbesítését májól kezdve csakis nők végzik.

Az ország területén a személyforgalmat mindenütt csakis külön vonatok bonyolítják le. A külföldi újságírók, a franciák, jengyelek és az angolok már mindannyian elutaztak Németországból. Beavatottak szerint, bár Németország tovább folytatja jogos érdekeinek megvédésére hozott intézkedések végrehajtását, mégis várakozással tekintenek a különféle kezdeményezések felé. Mindenekelőtt Henderson angol nagykövét érkezését várták nagy érdeklődéssel.

DANZIG:

Szigorított biztonsági intézkedések Danzigban

Danzig. A szabad városban a hangulat eléggé nyugodt. A hatóságok megszigorították a biztonsági intézkedéseket. A Danziger Vorposten az élelmiszer ellátás tekintetében hozott hatósági rendelkezések kapcsán megnyugtatta a szabad város lakosságát, hogy az élelmiszer teljesen sikerült biztosítani. A Schleswig-Holstein iskolahajó, amelynek vasárnap kellett volna visszaindulnia, elhalasztotta útját. A háttérrel nem érkeztek jelentések újabb incidensokról.

Danzig. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: Hohenstein Troyl és Kaiserhafen danzigi vasútállomások ellenőrzés alá vették, mert megállapították, hogy a lengyel vámhatóságok fegyver és municiócsempészést kíséreltek meg.

Szombaton éjjel három hajó érkezett a danzigi kikötőbe, amelyek német csapatokat szállítottak. A katonákkal együtt fegyvereket, gépfegyvereket és tábortábori ágyakat szállítottak a partra.

Német katonai járőrök tegnap is behatoltak lengyel területre. Ezúttal kézigranátókat dobtak a lengyel határőrökre és vámhatóságokra.

BRÜSSZEL:

Anglia és Franciaország tiszteletben tartja Belgium területi épségét

Brüsszélből jelentik: Hétfőn reggel Franciaország és Anglia nagykövetei megjelentek a brüsszeli királyi palotában és megismételték az urakodó előtt Anglia és Franciaország kötelezettség vállalását, hogy Belgium területének épségét tiszteletben tartják.

BUDAPEST:

Budapest. (Rador.) Magyar politikai körökben nagy figyelemmel kísérik a politikai helyzetet. Ugy tudják, hogy Magyarország egy esetleges lengyel-német konfliktus esetén megőrzi teljes semlegességét. Magyarország minden olyan állásfoglalástól távol tartja magát, amely szomszédaival való viszonyát rosszabbíthatná.

BELGRÁD:

Jugoszlávia álláspontja

Belgrádból jelenti a DNB: Megbízható forrásból nyert értesülés szerint Jugoszlávia figyelemmel kíséri az európai helyzet alakulását. Az ország fő érdeke az, hogy a békét és az ország határait biztosítsa. A jugoszláv kormánynak az a véleménye, hogy ezt a célját csakis szigorú semlegesség által érheti el, nem avatkozván bele az európai nagyhatalmak viszálykodásába. Jugoszlávia távol tartja magát minden olyan cselekvéstől, amely rem érinti létjogait.

URANIA Tel.: 12-32. Ma utoljára!

I. Finom kis uriház vigjék a-áger Consaanco Bennett, Brian Ahern.

II. „Broadway Melody 1938“

Eleanor Powell, Robert Taylor, Judy Garland
5-161 folytatásoson. Németül beszélt „Metro“-film.

Holnap premier!

„Ingovány“ („Voleur de femmes“)

Annie Ducaux, Jean Max, Jules Berry.

Abel Gance-rendezés.

Francia világláger!

Mérsz téma... exotikus légkör... pergő cselekmény.

PÁRIS:

Nagyarányu francia hadikölcson Lengyelországnak?

Páris. Franciaországban most már kiűzőbőn áll az általános mozgósítás. A részleges mozgósítás egyre szélesebb intézkedésekkel folyik. Beavatott körökben úgy tudják, hogy rövid időn belül sor kerül az általános mozgósítás elrendelésére.

A reggeli lapok szerint a helyzet válságos, most már minden az angol kormány döntésétől függ. Feszült érdeklődéssel várják az angol kormány válasziggyezékét, amelyet Henderson berlini nagykövet remélhetőleg visz Berlinbe a ma délutáni angol minisztertanács után.

Párisi hivatalos jelentés Daladier és Hitler levélváltásáról

A francia miniszterelnökség hétfőn hajnalban hivatalos jelentést adott ki arról a levélváltásról, amely a legutóbbi két nap alatt történt. Eszerint HITLER kancellár múlt hét péntek délután magához kérte COULONDRE berlini francia nagykövetet és közölte vele, hogy a jelenlegi helyzetet nem tűrheti tovább és nagyon sajnálná, ha német és francia vér folyna azoknak az intézkedéseknek következtében, amelyek megtételére kényszerül a jelenlegi helyzet szabályozása céljából. Daladier rögtön válaszolt erre a közlésre és kifejtette, hogy Franciaország őszintén óhajtja a békét, azonban hiú marad azokhoz a kötelezettségekhez is, amelyeket más államokkal szemben vállalt. Emlékeztette arra, hogy egyetlen francia sem tett annyit, mint ő a német és francia nép közötti szívélyes viszony és őszinte együttműködés helyreállítására, továbbá a béke fenntartására. Kijelentette, kezéskedik arról, hogy a lengyel kormány elveti magát a döntőbírósi ítéletének. Senki sem hiszheti, hogy háború törjön ki anélkül, hogy a két fél ne kísérelje a békés megengvezést. Daladier késznek nyilatkozott mindent megtenni, hogy az ilyen kísérlet sikerről végsőjén.

Augusztus 26-án Coulonde újból megjelent Hitlerrel, aki kijelentette, hogy Daladier javaslatait nem fogadhatja el. Hitlernek ezt a nyilatkozatát megerősítette az az üzenet, amelyet a párisi német ügyvivő adott át Daladier miniszterelnöknek.

Hitler visszautasító magatartása

A Havas ügynökség újabb részletes jelentése szerint Coulonde francia követ vasárnap délután 17 óra 30 perc körül megjelent Hitler német vezér és kancellárnál, aki a lengyel-német ellentétek békés megoldására nézve terjesztett elő javaslatot. Hitler kijelentette, hogy nem tudja tűrni, hogy Lengyelországban kegyetlen üldözésben legyen részük a német népközösséghez tartozó kisebb résznek. Ő ennek a helyzetnek fennmaradását nem engedheti meg.

Coulondre követ Hitler üzenetével Daladierhez sietett Párisba. A francia miniszterelnök azonnal elküldötte válaszáat Hitlernek. Rámutatott arra, hogy a francia nép őszintén óhajtja a békét és a többi népek is ez az óhaja. Hangoztatja, hogy nincsen francia polgár, aki többet tett volna a béke fennmaradásáért, mint ő. Lengyelország készen áll arra, — hangoztatja válaszában — hogy közvetlen tárgyalásokat kezdjen és elősegítsen egy békés megoldás létrejöttét. Szerinte nincsen olyan ember, aki megértené, miért kellene egy katasztrófát előidézni, anélkül, hogy a tárgyaló asztalhoz ülne le és az ellentétek békés megoldására törekednének. Daladier miniszterelnök bejelentette, hogy Hitler kívánságára készen áll arra, hogy a tárgyalás után való békés megoldást megkísérelje.

Daladier miniszterelnök válaszlével Coulonde követ augusztus 28-án adta át Hitlernek, akinél újból megjelent. Hitler a francia miniszterelnök üzenetének elolvasása után ki jelentette, hogy a francia miniszterelnök javaslatát nem tudja elfogadni. Ezt a visszautasító válaszáat Hitler később írásban is közölte a francia követvel. Hitler visszautat-

A hivatalos lap tegnapi száma rendeletet közöl, amely felhatalmazza a pénzügyminiszter, hogy a lengyel kormányt 430 millió frank összegű előleget adhasson a francia államháztartásból. Ez az összeg a Lengyelországba irányuló francia hadianyag-szállítás fedezésére szolgál.

Daladier miniszterelnök tegnap újabb megbeszélést folytatott Gamelin hadsereffőparancsnokkal és a haditengerészet vezérkari főnökével. Azonkívül fogadta Flandriát a demokrata szövetség elnökét. Délután a lengyel nagykövet jelent meg kihallgatás a miniszterelnök előtt.

sítása következtében a helyzet drámai fordulatot vett. A háború megakadályozására most már kevés a remény.

A diplomáciai tevékenységek az európai államok fővárosaiban hétfőn is tovább folytak. Daladier miniszterelnök délelőtt kihallgatáson fogadta a párisi lengyel nagykövetet, Bonnet külügyminiszter az angol nagykövettel tanácskozott és

Lebrun elnök a délelőtti órákban kihallgatáson fogadta Weygand tábornokot.

Londonban Halifax külügyminiszter Henderson berlini angol nagykövettel folytatott délelőtti hosszabb megbeszélést és Cadogan lord külügyi államtitkárral tanácskozott, majd kettőjük társaságában Chamberlain miniszterelnök lakására hajtott. A déli órákban megjelent az angol külügyi hivatalban a francia, majd később a román követ is.

RÓMA:

Az olasz diplomácia óriási feladatai

Róma. Mussolini olasz miniszterelnök tegnap kihallgatáson fogadta Mackensen német nagykövetet, Ciano gróf pedig a római angol nagykövetet fogadta kihallgatáson.

Berlinben Hitler vezér és kancellár a berlini olasz nagykövetet fogadta kihallgatáson.

A nemzetközi feszültséggel kapcsolatban a Popolo d'Italia cikket ír, amelyben kifejti, hogy az európai feszültségben nagyon jó hatást tett a Duce határozott hangú állásfoglalása a békéért. A lap megemlíti azt, hogy amennyiben nem sikerül kivívni az igazságon alapuló békét, akkor az olasz nép, amely egy emberként áll a Duce mellett, tudni fogja a kötelezettségét.

A Popolo d'Italia megállapítja, hogy tegnap óta új elemmel gazdagodott az európai béke, még pedig a Duce határozott hangú, félreérthetetlen tanácsaival, amelyek nagy hatást gyakorolnak Európa és a világ sorsára. Olaszország egységesen áll a Duce mögött és ereje tudatában el van tökéve arra, hogy akár fegyverrel, akár az igazságon alapuló békés megengvezéssel megvédi életérdekeit.

Mértékadó körökben úgy tudják, hogy a Mussolini és Hitler között felvett telefonbeszélgetések során a Duce sikertelenül meggyőzte Hitlert, hogy minden feltétel nélkül fogadja el a névha-

talmi tanácskozás eszméjét, melyen megvitatnák a danzigi kérdést. Mussolini véleménye szerint ez a tanácskozás hevesebb lehetne egy szélesebbkörű megbeszélésnek, amelyen az összes európai kérdéseket meg lehetne vitatni.

Mussolininek állítólag sikerült meggyőznie Hitlert a mérsékeltség parancsoló szükségességéről és Berlinből biztosítékot kapott volna, hogy Lengyelország ellen semmilyen katonai akciót nem indítanak mindaddig, amíg meg nem kísérlik a danzigi kérdésnek értekezleten való békés elintézését.

A francia lapok hatalmas cikkekben foglalkoznak a Mussolini-Hitler közötti telefonüzenetek váltásával és megállapítják, hogy a béke megmontásának az utolsó reménye.

A Stefani hírszolgálati iroda jelenti Párisból: A francia sajtó teljes mértékben elfeledte a német-szoviet szerződés fontosságát és kiemeli, hogy a megállanodás nagyobb jelentőségű mintsem azt az első pillanatban hiszti lehetett. A legtöbb francia lap drámai hangú felhívást intéz Olaszországhoz, amelyben kéri az olaszok közbenjárását a béke megmentése érdekében mert csak Mussolini bír annyira befolyással, hogy a békét megteremthesse.

POZSONY:

Német csapatok vonulnak be Szlovákiába

A pozsonyi rádió ma este a következő felhívást intézte hallgatóihoz:

„A szlovák néphez! Fiatal szlovák államunk függetlenségének és területi épségének fenntartása érdekében a fenyegető lengyel veszedelem ellen a német birodalom és a szlovák állam között kötött védelmi szerződés és annak kiegészítő megállanodása értelmében, német csapatok vonulnak be Szlovákiába, hogy az ősi szlovák hadsereggel vállalva, megvédjék az ország határait az ellenség ellen. Felhívjuk a lakosságot, hogy a bevonuló német katonaságot barátságosan fogadja és a szükséges segítséget számukra megadja.”

A prágai cseh nemzeti szövetség Németország iránti hűségnyilatkozatot tett közbe: „A német birodalom erősen védelmez bennünket és boldog jövőt biztosít számunkra. A lengyeleknek az ősz folyamán irántunk tanúsított magatartása határozza meg a mi magatartásunkat Lengyelországgal szemben. Bármilyen támadás Németország ellen a mi népünk ellen irányuló bűncselekmény is” — mondja a nyilatkozat.

A Német Távirati Iroda jelenti: A szlovák politikusok több vezéregyénisége, köztük Tiso is, vasárnap beszédet tartottak és hangsúlyozták a szlovák nép feltétlen hűségét a német nép iránt. Ezt a hűséget minden időben és minden körülmények között meg fogják őrizni.

Jólétesült német körökből jelentik: Szlovákia elhatározta, hogy visszaköveteli azokat a területeket Lengyelországtól, amelyeket 1938-ban szakítottak el Szlovákiától, amikor 52 város és község került Lengyelországhoz. Tegnap egész Szlovákia területén falragaszok jelentek meg, melyeken a Hlinka-gárdát felhívják, hogy a Lengyelország által elveszt területeket Szlovákia számára szerezze vissza.

SZÓFIA:

Szófia. (Telegraph Orient.) Bulgáriában sem mi jel sem mutat arra, hogy háborús pánik volna. Bizonyosra veszik politikai körökben, hogy egy konfliktus kirohbanása esetén Bulgária folytatni tudja semlegességi politikáját. Tegnap hivatalos közleményt adott ki a bolgár vezérkar, amely szerint azokat a tartalékosokat, akik hadgyakorlaton voltak, hazaengedik. Ezek helyére más tartalékosokat hívták be, úgyancsak 3 heti időtartamra.

VARSÓ:

Lengyelország fegyverben áll!

Varsó. Lengyelország befejezte hadikészülődését. Az ország belsejéből szakadatlan egymásutánban katonavonatok haladnak a határ felé. Varsó pályaudvaraiban tízpercenként haladnak keresztül katonai különvonatok. A határokhöz vezető országutakon lovasság, tüzérség és motorizált ezredek haladnak. A hadsereg felvonulása tervszerű pontossággal halad. Egész Lengyelországban nagy a lelkesedés, határtalan bizakodással tekintenek a közeli napok eseményei elé.

Beck Londonban...?

Londonból jelenti a Teica Press, hogy vasárnap Beck lengyel külügyminiszter repülőgépen Varsóból Londonba remlt. Beck külügyminiszter az angol fővárosba való megérkezése után

nyomhan felkereste Chamberlain angol miniszterelnököt, akivel hosszabb tanácskozást folytatott, majd több fontos politikai személyiséggel tárgyalt.

CORSO 5, 7.15, 9.30 órakor.

Ma premier!

Egy szép asszony titka

Híradó.

Főszerepben: Lil Dagover és Paul Hartmann.

Megválasztotta vezetőségeit az aradvárosi magyar népközösség szervezetének negyedik és ötödik kerülete

Az új kerületi vezetőségek névsora

A romániai Magyar Népközösség aradi tagozatának két kerülete: a 4-ik, és az 5-ik, illetve a ségai kerület tartotta meg alakuló közgyűlését az Iparos Otthon nagytermében.

Délután 10 órakor kezdődött meg a legnépesebb aradi kerület, a negyedik kerületnek tisztikarválasztó közgyűlése. Böszörményi Benedek kerületszervező miután kimerítően ismertette az alapszabályokat, átadta helyét Schweiger Péter nyugalmazott pénzügyi tanácsosnak, aki mint korelnök vezette le a tisztikarválasztó közgyűlést. A jegyzőkönyv vezetésére Gábor Lajost és a jegyzőkönyv hitelesítésére Ujhelyi Ferencet és Vizniczay Józsefet kérték fel.

A korelnök ezután a gyűlés tagjaiból kiválasztotta a jelölő-bizottság tagjait: Zöldi István, Kreisz Gáspár és Csikós Lajos, akik a mellékterembe vonulva állították össze a vezetőség névsorát. Rövid tanácskozás után tértek vissza a jelölő-bizottság tagjai és a korelnöknek átvetítették a jelölő listát.

Elnök: Böszörményi Benedek építész. al-elnökök: Drescher Ferenc tisztviselő, Kovács József Ernő asztalos és Pelcz József kereskedő. Titkár: Gábor Lajos textil-technikus, pénztáros: Kovács Miklós nyugdíjas, ellenőrök: Török Bálint tisztviselő, Batári Géza festő és Tomasi János asztalos.

A választmány tagjai: I. alkerület: Molnár István asztalos, Neubauer Jenő tisztviselő, Ujhelyi Ferenc tisztviselő, Zöldi István al-elnök, Schweiger Péter tanácsos, Mihelvi Vidor kertész, II. alkerület: Szeghő János villanyszerelő, Földváry József vasesztergályos, Fuchs András szövörmester, Kovács István asztalos, Talpai Imre tisztviselő, Gergely János üvegcsiszoló, III. alkerület: Niesser Ferenc kelmefestő, Bauer József asztalos, Kreisz Gáspár asztalos, Szász Ferenc kőműves, Princz Viktor nyug. főpénztárnok és Balogh István asztalos.

A ségai, illetve V. kerület magyarsága vasárnap délután öt órakor tartotta meg alakuló közgyűlését ugyancsak az Iparos Otthon nagytermében. Dániel Péter földbirtokos, kerületi szervező nyitotta meg a tisztikarválasztó közgyűlést és Háhn Alajos nyugalmazott főmérnökségi főtanácsost kérte fel a korelnökségre. A gyűlés jegyzőjének Höhn Gézát és hitelesítőnek Molnár Istvánt és Fraina Istvánt kérték fel. Miután a korelnök átvette a tisztikarválasztó közgyűlés levezetését, kielölte a jelölőbizottság tagjait: Tóth Sándor, Osváth Lajos és Liczkó László, akik rövid tanácskozás után összeállították a kerületi vezetésre érdemesek névsorát.

A jelölteket egyhangúlag közfelkiáltással választotta meg az alakuló közgyűlés.

Elnök: Dániel Péter földbirtokos, al-elnökök: Schampek József, Szabó Gergely és Tóth Sándor, titkár: Höhn Géza, pénztáros: Antalfy Kristóf, ellenőrök: Erdélyi István és Gedeon József. A választmány tagjai: Vitális István, Oravetz Mihály, Oláh Péter, Liczkó László, id. Pogonyi Lajos, Barabás Géza, Barabás József, Höhn Alajos, Fehér Frigyes, Tóth József, Bomba György, Papp Mihály, Török László, Gömörv József, Kukla István. A megválasztott tisztikar hosszasan ünnepelték a gyűlés résztvevőit.

Folytatódnak a Magyar Népközösség kerületi közgyűlései

Nagy előkészületek folynak a Magyar Népközösség aradvárosi tagozatának további kerületi közgyűléseire. Az eddig lefolyt négy kerületi közgyűlésen a magyar egység, megértés és lelkesedés a legnagyobb mértékben megnyilvánult, mely a még hátralévő hat közgyűlésen erőteljesebben fog kidomborodni. Augusztus 31-én, csütörtökön este fél 9 órakor a város III-ik kerülete tartja tisztikarválasztó közgyűlését az Iparos Otthon nagytermében. Ez a kerület a Saguna ut. keleti oldalán a Ciorogariu-uccától végig a vásártéri úton, pécskai

úton, a fűtőházig, majd onnan a Marosparton le a városházáig, majd a Horia-ucca jobb oldalán a Greceanu-ucca, Marasesti-ucca és a Ciorogariu-ucca északi oldala által határolt területen fekszik. Ebben a kerületben a magyarság igen nagy lélekszámmal lakik, kiknek beszerzése igen nagy feladatot rótt a lelkes szervező gárdára. A szervezés irányítása Juhász Attila mérnök kezében van, ki fáradozva dolgozik agilis munkatársával, kik a következők: Pálffy Gyula, Balajthy István, Uzsora István, Hentschel István, Koniczky József, Rónai Lajos, Kalmár László, Gürler Aladár, Czégka Tibor, Kádas Imre, Bokor Ernő, Aradi Béla, Verba János, ifj. Aradi Béla, Hajós Sándor, Koniczky Emil, Beleznyai József, Mang István, Marittayk István, Szeles Pál. A szervező munka eredményeként valószínűnek látszik, hogy a csütörtök esti közgyűlésen zsúfolásig fog megtelni a közgyűlési terem.

Szeptember 2-án, szombat este 9 órakor kerül sor a buszáki kerület tisztikarválasztó közgyűlésére. A külső városrészen lakó nagy számú magyarság a buszáki-részen, Veneției-ucca 1. szám alatt levő Varga-féle vendéglő nagytermében jön össze. Ennek a kerületnek vezetője Lévy Lajos, ki nagy hozzáértéssel és buzgalommal irányítja a szervezést Bozsogi József, Vékony Lajos, Oláh István, Kovács Máttyás, Lajkó Ferenc, Domokos Mihály, Mikó Sándor, Békó Pál odadó és lelkes támogatásával.

Mindkét kerületi közgyűlésen nők is, valamint más kerületek magyar polgárai is részt vehetnek.

Itt írjuk meg, hogy a szombat este lezajlott X. kerület, illetve Ujarad, Zsigmondháza s Kisszentmiklós tisztikarválasztó közgyűléséről szóló beszámolóinkból nyomdai hiba folytán kiharadt a választmány névsorából három név. A választmány teljes névsora a következő: Buschi Emil, Polvák János lakatos, Holló József lakatos, Krikorka István kertész, Bergesz József kereskedő, Arkossy Huba garázstulajdonos, Kovács Péter hentes, Kiss Miklós kereskedő, Ökrössy István bádogos és Békási István lakatos.

Rendelet a rekvirálásokról hivatalos ellenszolgáltatásairól

A rekvirálásokról szóló törvény értelmében Aradon összeült az a bizottság, amely megállapította, hogy a hadsereg, illetve annak tagjai rekvirált szobákért, valamint az étkezésért milyen összegeket kötelesek ellenszolgáltatásként fizetni. A bizottság a következőket határozta el:

A be nem épített és használaton kívül lévő területekért semmit sem fizetnek. Ugyancsak nem fizetnek a gyakorlati területekért sem, kivéve azt az esetet, ha ott károkat okoznak, vagy pedig megakadályozzák annak tulajdonosát a terület

használatában. Ebben az esetben megtérítik a rongálások által okozott károkat.

Arad külvárosában a tiszték egy ágyas bunterosztott szobáért napi 15 lejt fizetnek. A helyi városban ugyancsak egy ágyas szoba napi bért a tiszték számára 25 lejt, míg a szállodákban rekvirált szobákért a rendőrség által megállapított társadalmi ár 50 százalékát kötelesek fizetni a tiszték. A vendéglőkben a tiszték részére egy napra 35 lejt kell kiszolgáltatni. A tiszték a hivatásukat által megállapított összegeket személyesen és készpénzben fizetik.

Holnapután kezdődik a budapesti Őszi Lakberendezési Vásár

Budapestről jelentik: A városligeti Iparcsarnokban és a mögötte lévő kiscsarnokban és a csarnokok környékén teljesen készen várja már nyitását az idei Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár. Hétszáz kiállító hat külön csoportban foglalja el a rendelkezésére álló hatalmas terület minden falpala-nyi helyét. A nagycsarnokban kerüli bemutatásra és vásárra a modern konyha minden ujszerű eszköze és gépe, itt lesz a rádiókiállítás és a „Gyűjtemények gyűjteménye”, valamint a tálmányok kiállítása és gyakorlati bemutatása. A kiscsarnokot teljesen igénybeveszik a hatalmas asztalterítési verseny, a reggeltől estig szakadatlanul folyó főző és beíró versenyek és mindezek kerekéül egy páratlanul gazdag kiállítás: a befőttök és konzervek nagyarányú szépségversenye. A csarnokok körül azok a kiállító cégek építették maguknak csinos pavilonokat, akik egész különálló kiállítással óhajtanak a Vásáron részt venni. Csütörtökön, augusztus 31-én délután nyitják

meg ünnepélyes keretek között, külföldi küldötségek jelenlétében az idei Őszi Vásárt, amely szeptember 11-én este zárul. A Vásár utazási és vizumkedvezményeivel szeptember 11-én déli 12 óráig lehet Budapestre érkezni. A félúti utazást és vizummentes határ-átlépést biztosító utazási és autós igazolványokat szeptember 11-éig árusítja minden utazási és menetjegyiroda. Ezek az igazolványok részletesen tartalmazzák a kedvezményekről szóló összes tudnivalókat.

FORUM filmszínház. Telefon 20-10.

M a

„Emberek bilincsben”

June Travis és Dick Foran-al
Izgalmas gangster film.

A szünetben fölép BLACKMANN a híres illuzionista és varázsló.
Működésük: 5, 7.15 és 9.30-kor. 3-kor matiné ócsó helyre cskal

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnyelv: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Egész évre ... 840 le. || Negyedévre 210 le
Félévre ... 420 le. || Egy hónapra 70 le.

Modernizálódott állatok

London. Állatbarátok, orvosok és pszichológusok érdekes megfigyeléseket végeztek a legutóbbi nagy angol légi gyakorlatokkal kapcsolatban arra vonatkozólag, hogy hogyan hatnak a repülőgépek a mai állatokra. Egyetemes megállapítás, hogy a tanult állatok mind modernizálódtak: hozzászokták a légi technikai eszközökhöz.

Amennyiben megfigyelhettem — feltehetően a Daily Telegraph-ban egy állatbarát megőrző — szarvasmarhánk és lovalnk között a légi gyakorlatok nem keltettek pánikot, noha sok repülőgép úgy éjelt, mint nappal igen alacsonyan volt kénytelen szállni. Ez a tény annál érdekesebb, mert a múltban még egy-egy robogó vonat is rémületet támasztott a mezőn legelésző lovak közt, a fogatokat alig-alig lehetett nyugodtan elhajtani egy gözhenger mellett és egy magános repülőgép, ha elrepült valamelyik tanya felett, az állatok és baromfiak közt nem egyszer olyan riadalmat és lármát keltett, hogy idegszékük csak órák múlva csilluit el tellesen.

Az ország különböző részeiben végezték megfigyelések megerősített egyéni impresszióimat — folytatja a nyilatkozó — hogy a modern tanult állatokat a felettük elzúgó aeroplánok már nem izgatták jobban, mint egy londoni verebét a taxik és autBUSZOK lármája.

Egy northamptonshirei farmer úgy nyilatkozott, hogy noha nagyszámu alacsonyan repülő aeroplán vromult el a tanyája felett éjszakának idején, a barmal sem mi nyugtalanságot nem tanúsítottak. Ellenben a nagy háború alatt egyetlen repülőgép megjelenése úgy megriasztotta a nyáját, hogy az állatok szétfutottak, kerítéseket döntöttek le, minden összetaposztak és csak napok múlva lehetett összeszedni őket.

Cambridgeshireben egy nagy baromfitehen tulajdonosa megfigyelte, hogy szárnyasait a szomszédságban lejátszódtó heves légi tevékenység egyáltalán nem zavarta, még az éjszakai zúgás és berrezés sem. Régebben viszont az éjszakai repülőgépek úgy megvadították a kutyáit, lovait barmait, hogy egész éjszaka örökön kellett bereszelni a tanyán, míg hajnaltáiban végre megnyugodtak az állatai.

Talán nem meglepő — állapítják meg az állattalálók szakértői, — hogy a felnőtt állatok az utolsó években hozzászokták ezekhez az újszerű zajokhoz, de az mindenesetre feltűnik, hogy lovak, borjak és tyúkok már szemelláthatóan nem félnek az aeroplánoktól. A tanult állatoknak ez az „immunizáltsága” nagy áldás a farmereknek és megnyugtató örömhír minden állatbarátnak — állapítják meg az angol újságírók.

— **IDŐJÓSLAT.** Változó felhőzet, északkeleti szél, a hőmérséklet némi csökkenése lehetséges.

— **V. V.** Tilea londoni követ látogatása a külügyi hivatalban, Tilea Viorel, Románia londoni követe hétfőn délelőtt fél 11 órakor látogatást tett a külügyi hivatalban.

— Beszüntették a londoni tőzsdén a márka legvesését. Londonból jelentik: A tőzsde tegnapi nyitásán a német márkát nem jegyezték.

— Szállin nem megy szabadságra? Rixától jelentik: Moszkvából érkező hírek arról számolnak be, hogy Sztalin a nemzetközi helyzetre való tekintettel nem megy szabadságra.

— Emelkedik a petroléumtermékek ára Olaszországban. Rómából jelentik: A petroléumtermékek árában emelkedés tapasztalható. Az áremelkedés eléri a negyven százalékot.

— Emelkedett a fűrészáru ára. A CFR. vezérigazgatóságának árlejtést tartottak 15 ezer köbméter fenyő és ezer köbméter tölgy fűrészáru vásárlására. A fenyő fűrészáru 2000—2100 leles, míg a tölgy fűrészáru 4000—4200 leles áron ajánlották. Ezek az árak 300 leles magasabbak, mint az az ár, amelyet a CFR. a legutóbbi árlejtés alkalmával fizetett.

— Előléptetések a CFR.-nél. Kolozsvár. A CFR. vezérigazgatósága a napokban közzétette az összes kerületi igazgatóságokhoz, hogy sürgősen terjesszék fel azoknak a tisztviselőknak névsorát, akik különböző okokból az eddigi előléptetésekből kimaradtak.

— **AZ ARADI HADKIEGÉSZÍTŐ-PARANCSONOKSÁG** a következőket közli: Azok a polgári személyek, akiknek katonai könyvecskéikkel ellenőrzés végett jelentkezniük kell a hadkiegészítő-parancsnokságnál (az Md. I. rendszerszám bevezetése céljából) naponta déli előtt 11 és 1 óra között jelentkezhetnek. Ezt az időpontot kizárólag erre a célra tartják fenn. Ugyancsak felhívják mindazokat, akik mindaddig mozgósítás eseteire semminemű parancsot nem kaptak, hogy jelentkezzenek összes katonai kártyákkal katonai helyzetük tisztázása végett ugyancsak délelőtt 11 és 1 óra között.

Okos szülő

heiratás előtt gyermeke szeméit szemorvosnál megvizsgáltatja és

szemüveget bizalommal csak

GÁRDONYI

szaklőtenyésztő
vadászról
Délkelet szomben.

— **Ellenőrzik a gyógyszerárakat.** A temesvári egészségügyi vezérfelügyelőség átirathatja is mertette az aradvárosi főorvosi hivattal az egészségügyi minisztérium rendeletét, amely a gyógyszerárak miabban megkivánt ellenőrzésével foglalkozik. Eszerint a hatósági orvosok kötelesek a körzetükbe eső gyógyszerárakat felülvizsgálni és legkevésbé öt gyógyszerfajtánál próbát alkalmazni. Az elemzés céljára kiszemelt anyag minőségéről és mennyiségéről az átirat ki mutatást mellékel, hogy az orvosoknak tájékoztatásul szolgáljon.

— **MEGKEZDÖTT A NYUGDIFIZETÉS!** Az aradi pénzügyigazgatóságra megérkezett a nyugdíjak kiutalása. A fizetést hétfőn délelőtt már meg is kezdték és kedden folytatják.

— **Vasuti karambol az ókírályságban.** Bucuresti. Az államvasutak igazgatóságához érkezett jelentés szerint vasárnap reggel 5 óra 55 perckor a Craiva—Calafat-i vonalon Salcuta állomás közelében vasuti szerencsétlenség történt. Az 1663 számú tehervonat 22 vagonnal indult el Livezihől, de a 268 számú kilométerkönyv a mozdony nem bírta továbbvinni a szerelvényt és ezért 11 vagon a nyílt pályán hagyott s folytatta útját Salcuta irányába. Közben Livezihől elindították a 1157 számú személyvonatot, amely összeütközött a nyílt pályán álló vagonokkal. Ioan Pintia fékező, akinek kötelessége lett volna a vagonokat őrizni, elaludt s az összeütközés következtében meghalt.

DIANA

hátfájásnál kiváló!

— **Halálozás.** Engel Vilmos 53 éves korában váratlanul ma délben elhunyt. Temetése folyó hó 29-én, a régi zsidótemető halottasházából történik. (Részvéltáogatások mellőzését kérjük).

— **Jelentkezzenek a törvényszéki nyugdíjások gázalarcaikért!** Az aradi törvényszék főelőnöke felhívja a törvényszék volt tisztviselőit akik nyugdíjban vannak, vagy más okok miatt kellenek a szolgálatból és akiknek fizetéséből levonták a gázalarcok ellenértékét, sürgősen jelentkezzenek a törvényszék könyvelési szolgálatánál a gázalarcaik átvétele végett. A jelentkezés délelőtt 9—1 ig történhet személyesen, vagy csaldátogok által.

Eltoglaltsán

FELESÉG: Nini, Max, látogatónk jönnek...

FÉRJ: Elnye, éppen most, amikor annyira el vagyok foglalva... Hívd be őket a szobába s fogadd csak egyedül...

Hazatértek a Szociális Misszió nyaraltatási akciójának résztvevői

Az aradi Szociális Misszió Társulat gyermeknyaraltatási akciójának második csoportja, 50 fiúgyermek, szombaton tért vissza a zimbrói nyaralótelepről, ahol a leg gondosabb testi és lelki nevelésben részesültek. Az ötven gyermek társposzsgásán, léleken felüdülve tért vissza Aradra.

Az 1939-es nyár gyermeknyaraltatási akcióját az aradi római katolikus plébániahivatal, a Katolikus Népsegélyesség szociális szakosztálya, a Szociális Misszió Társulat lelkes munkája tette lehetővé. Ez évben 50 fiú és 50 leány nyaralását biztosította a lelkes, odaadó munka és az aradi emberbarátok támogatása.

A nyaraló gyermekeket az aradi állomáson Haller Józsa, Steinitzer Zseni és Blédy Géza tanár várták. — az önzetlen szeretetük és munkásságuk járult hozzá a sikerhez: 100 gyermek testi és lelki fejlődésének biztosításához... Návrády Agoston igazgató-tanító, Karácsonyi István minorita lelkész, Láng István tanító és Marița országparancsnok a gyermeknyaraló-telepen oktatták a gyerekeket, akiknek meleg szeretete volt lelkes munkásságuk jutalma.

A zimbrói nyaralótelepen Palágyi Ferenc uradalmi igazgató és Decker Ödön uradalmi intéző bőkezűen gondoskodtak a gyerekekről, akik meghívva, megerősödve térhettek vissza a városba.

Vasárnap reggel 9 órakor az aradi minorita-templomban a nyaralás befejezése után Te Deumot tartottak, amelyen a gyerekek és oktatóik teljes számban jelentek meg. A hálaadó istentisztelet után dr. Lakatos Ottó szentszéki tanácsos, rendfőnök, aradi plébános mondot az udvaron összegyűlt gyerekeknek beszédet. Lelkükre kötötte hogy hálával gondoljanak mindig vissza azokra, akiknek szeretete, anyagi támogatása lehetővé tette a nyaralást.

A nyaralásból visszatért gyerekek havasi utárgokból font koszorút nyújtottak át dr. Lakatos Ottónak, új háró Andrényi Károlynának és Haller Józsa tanárnőnek, akik meghatódva vették át a gyermeki szeretet megnyilvánulását.

— **CSAKIS HADISZÜRKEFE FESTHETŐK AZ ÉPÜLETEK KÜLSŐ RÉSEI** Aradváros mérnöki hivatala ezúton közli az érdekeltekkel, hogy azok, akik építtettek külső részein festést tartanak végre csak khaki-színre festethetik be az épületeket. Azokat, akik ezen intézkedést megvezetik, súlyos nérvhírsággal és két évig terjedő börtönnel sújtják.

— **Eljegyzés.** Anhaltzer Ágnes és dr. Handel Elomér orvos jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Ötthont szentelt az aradi Vakok Egyesülete.** Vasárnap délután szentelték fel ünnepélyes keretek között az aradi Vakok Egyesülete, Calvin-utca 3. szám alatti otthonát. Az egyházi szertartás befejezése után a szentelést végző lelkész szavakban méltatta az otthon jelentőségét majd Dávid Miklós titkárnak mondot románnyelvű beszédet. Beszédében hálaíát fejezte ki a társadalom azon tagjainak, valamint a hatóságok vezetőinek akik lehetővé tették az otthon megnyitását és anyagi és erkölcsi támogatásukkal istápolják a világtalan embereket, Csipkés Sándor magvarnyelvű felszólalásában megemlékezett arról, hogy a Vakok Egyesülete célul tűzte ki, hogy támogatásban részesítse azokat a világtalanokat, akik munkaképtelenek, míg azokat a vakokat, akik fizikai erejükkel munkára alkalmasak, kénességeiknek megfelelően állásba iuttatják. Az egyesület minden támogatást megad a harba jutott tagjainak és szükség esetén a legmagasabb hatósági fórumok előtt is kiharcolják érdekeiket. Az otthonnyitási ünnepség befejezése után a megjelenteket üzsonnával vendégelték meg.

— **A törvényszék kimondotta a megszüntetett nagyvárad Kereskedelmi Csarnok vagyonának az Iparkamara részére való átadását.** Ismeretes, hogy a Nagyvárad Kereskedelmi Csarnokot felszámolták és a Csarnok ingatlana a Kereskedelmi és Iparkamara tulajdonába ment át. Ideiglenesen egy felszámolóbizottság került a Csarnok élére. Az Iparkamara kérelemmel fordult az illetékes hatóságokhoz, hogy a Csarnok vagyongállományát adják a Kamara rendelkezésére. Ez a kérelmet szombaton tárgyalta a nagyvárad törvényszék és helyt adott a Kereskedelmi és Iparkamara kérésének, megvonva a felszámolóbizottság megbízatását és kötelezte a felszámolóbizottságot arra, hogy 15 napon belül adja át a volt Kereskedelmi Csarnok vagyongállományát, leltár és mérleg kíséretében a nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamarának, mivel a törvény által a likvidálásra megszabott hat hónapon belül és azt semmiféle indokból sem lehet meghosszabbítani. Egyben kimondotta a törvényszék, hogy a Kereskedelmi és Iparkamarának joga van ez ítélet alapján a tulajdoni telekkönyvi bekebelezését kérni a volt Kereskedelmi Csarnok ingatlanára.

— **A villám agyonütött két fiúcskát.** Marososszigetről jelentik: Felsővisó felett tegnapi sűrű villámlásoktól kísért égi háború vonult végig. A nagy vihar éppen a mezőn érte utóli Mirculavciuc Miháinét és 7 éves Mihai, valamint 3 éves Toma nevű kisfiát. A nagy vihar elől az anya és két gyermeke egy hatalmas fá alá menekült. Az egyik villám lecsapott a fába s halálra sújtotta a két kis gyereket, míg a szerencsétlen anyát rendkívül súlyos égési sebekkel az ottani kórházba szállították be. Éljetbenmaradásához kevés a remény.

A legújabb hairszinesítés, modern frizura, festés és dauer EIPERT-salonjában készül, Str. V. Golt diş 6. — TELEFON: 21-41.

Józseffalvánt...!

A lelkiismeret szava nem szabad ellankadon soha. — ha sors-sújtotta magyar testvéreinket kell megsegíteni sokszorosán visszhangozzon; öntudatosan nyúltunk segélykezet!... Józseffalván felénítették az első házat, amelyet ünnepélyes kiülsőségek között szenteltek fel. E háznak alantait az erdélyi magyarság rakta le. De a többi háznak is fel kell épülni, az anyagi alap azonban egyelőre még mindíg nem elegendő a tűzvész-sújtott falu teljes felszépítésére. Adjunk a Józseffalvai tűzkárosultaknak!

A mai napon a szerkesztőségünk címére a következő adományok érkeztek:

Eddigi gyűjtésünk összege:	—	—	31.550 lei
Özv. Rónal Simonné	—	—	50 lei
Özv. Világosi Lalosné	—	—	50 lei
N. N. 276.	—	—	50 lei
Összesen:			31.700 lei

Győztek az AAC teniszezői Lippán

Kitűnően sikerült az AAC kirándulása.

Az AAC kitűnő teniszgárdája vasárnap reggel Lippára utazott, hogy eleget tegyen az ottani sportklub meghívásának. Az atléták kis kiránduló-csoportját ünnepélyesen fogadták Lippán és már kora reggel megkezdődtek a versenyek. Az aradiak csak nehéz küzdelemben győzedelmeskedtek a lippaiak fölött és minimális 8:7 arányú eredményt értek el. Az egész napon át tartó verseny után a lippaiak Lippafüredre vitték át az AAC teniszezőit, ahol közös vacsorát rendeztek tisztelőikre.

A verseny részeredményeit egyébként a következők: Kelly AAC—Szabó (Lippa) 6:1. 3:6. 6:1. Vámos AAC—Fedor (Lippa) 6:3. 3:6. 6:3. Liptai (Lippa)—Milo (AAC) 6:4. 6:1. Beer (Lippa)—Bene (AAC) 6:2. 6:1. Lehmann (Lippa)—Török (AAC) 6:4. 6:2. Kristyóri (AAC)—dr. Alexa (Lippa) 4:6. 7:5. 6:4. Női egyes: Bartha Klári (AAC)—Liptay Janka (Lippa) 7:5. 6:3. Kern Totó (Lippa)—Kovács Mancsi (AAC) 6:2. 4:6. 6:4. Beer (Lippa)—Török (AAC) 7:5. 6:3. Férfi páros: Szabó. Liptay—Kelly. Török 6:2. 6:2. Vámos. Kristyóri—Fedor. Lehman 6:0. 6:3. Milo. Bene—Alexa dr., Beer 6:4. 2:6. 8:6. Vegyes páros: Liptay Janka. Liptay—Kovács Mancsi. Kelly 6:2. 6:1. Szabó. Kern—Bartha. Vámos 6:3. 4:6. 7:5. Török. Török—Beer. Fedor 6:2. 6:4. A teniszezőket Kristyóri Gábor, a tenisz-szakosztály egyik vezetője kísérte utjukra.

— Felépül a temesvári helytartósági palota. Az Aradi Közlöny temesvári tudósítója jelenti: A helytartó-minisztérium jóváhagyta a temestartományi helytartósági-palota építésére kitűzött nyilvános árlejtést és így most már haladéktalanul kezdetét is veszi a munka a királyi helytartóság palotája hét hónapon belül teljesen elkészül.

— Dr. Goldschmidt Lipót gyermekorvos ismét rendel. Bul. Carol 33. (Törvényszéknél).

— Légiforgalom Anglia és Finnország között. Londonból jelenti: Hétfőn reggel nyitották meg az Anglia és Finnország közötti légiforgalmat. A repülőgépek Norvégia és Svédország érintésével közlekednek.

Villanyal berendezett **Tolltisztatást**
 Dezinficiálást jutányos áron vállal, kelengyetollak, paplan-pelyhek kaphatók
M. CZITROM, Tribunal Dobra 3.

— Orvosi hír. Dr. Luttwák Emánuel belgyógyász rendelőjét Str. Horia 4. szám alá helyezte. Röntgen. rövidhullám.

— Ujítás a temesvári levelek szétosztásánál. Temesvárról jelenti: Érdekes újítást vezet be Temesvárott a postaigazgatóság. Mint a legtöbb városban, Temesvárott is az állomás épületében elhelyezett postahivatalban történik meg az érkezett levelek szétosztása a postások között. A postaigazgatóság most elhatározta, hogy a jövőben a levelek szortírozása a főposta épületében, a belvárosban történik, mert így könnyebben és gyorsabban jut el a levél a felek kezébe.

— Elrontott gyomornál és az ezzel összefüggő bélzavarok, felfúvódás, émelygés, homlokfájdás, láz, hányás, hasmenés, vagy székszorulás eseteiben már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz is igen gyorsan, biztosan és kellemesen tisztítja ki az emésztés utjait. Kérdezze meg orvosát.

— Jól sikerült a Szociális Misszió fagyalt-délutánja. Hétfőn délután az aradi Szociális Misszió épületében levő kerthelyiségben rendezték meg a jótékony-célú fagyalt-délután, amelyen nagyszámu közönség jelent meg. A családi hangulatban lefolyt fagyalt-délutánon megjelent a Lutheránus Nőegylet képviselőiben Nagy Imréné báró Bedeus Zelmá, Koronné Frint Olga, a Református Nőszövetség képviselőiben a Rozsnyai-nővérek, Sztankovitsné, Muzsáv Józsefné, az Anya- és Gyermekvédő Szövetség nevében Witauschek Lajosné jelentek meg. A Szociális Misszió társulat vezetősége nagy szeretettel fogadta vendégeit. Berta Ferencné, Balcsó Margitka és Szaniszló Ica vállalták el a háziasszonyi tisztséget. — gyorsan és kedvesen gondoskodtak az izletes fagyalt-adagok szétosztásáról. A hangulatos Misszió-fagyalt-délután megrendezéséért Haller József, özv. Fábán Gyulánét Szöllösi Istvánét, Dörner Jánosné és Hendrey Ilonát illeti meg a legnagyobb elismerés.

— Temetés. Vasárnap délelőtt temették el nagy részvét mellett az aradi új zsidótemetőben Illés Bernát repszegi kereskedőt, akit özvegyén és gyermekein: Braun Andornén, valamint Illés Annus gyógyszerésznőn kívül veje: Braun Andor és kiterjedt rokonság gyászolja

Végkiárusításból
 kimaradt VASZON és CHIFFON. Minden elfogadható ártan 1 a k á s o m o n árusítom
I. Grünberger Moise Nicoara-u. 1. sz. I. emelet

— A Zs. Nőegyl. Ifjusági tagozata tisztelettel meghívja Napközi Otthona pártfogóit, szept. 3-án, d. u. 5 órakor tartandó kávé- és fagyalt-délutánjára, amelyet Napközi Otthonának javára a Zs. Kulturház összes termeiben és kertjében rendez meg. (Str. Consistoriului 18) Érdeklődőket, gyermekeket, örömmel lát a rendezőség.

Silviu Dragomir dr.

kisebbségügy miniszter Kolozsvárt fevilágosítást adott a magyarságot illető ügyek állapotáról

Kolozsvárról jelentik: Megirtuk, hogy Bánffy Miklós gróf, a Magyar Népkegyesség elnöke és Szász Pál dr. szenátor a minap Bucurestiben látogatást tett Calinescu miniszterelnöknel s a kormány több tagjával megbeszélést folytatott a romániai magyarság időszerű kérdéseiről. A kihallgatásokról Bánffy Miklós gróf és Szász Pál dr. azzal a benyomással távozott, hogy a magyarságnak minden oka megvan jogos kéréseinek teljesítésében hinni.

Silviu Dragomir dr. kisebbségügyi miniszter tegnap Kolozsvárra érkezett s a Magyar Népkegyesség vezetői felhasználták az alkalmat arra, hogy érdeklődjenek a bucarestii tárgyalás sok folyamán felmerült kérdések elintézéséről. Demeter Béla, a Magyar Népkegyesség sajtóelőadója, e célból kihallgatásra jelentkezett a kisebbségügyi miniszternél s fevilágosítást kért az állampolgársági törvény éberrehaltása, a tisztviselői áthelyezések, a folyamatban levő eljárások s a névelmezés kérdéseiben.

Silviu Dragomir dr. válaszában kijelentette, hogy behatóan foglalkozott a megoldásra váró kérdésekkel és állandó érintkezésben van az illetékes kormánykörökkel. A kisebbségügyi miniszter kitért a szabad iskolaválasztás kérdésére is. Bár az iskolaügyi miniszterlunatól szigorú utasítás ment az alsóbbfokú hatóságok hoz, hogy a szülők szabad iskolaválasztási jogát tartsák mindenütt tiszteletben. Silviu Dragomir dr. kijelentése szerint még mindíg előfordulhatnak esetenkénti sérelmek, ezek azonban hamar orvosolhatók.

— Koszorúmegváltások címen a Szeretetház javára az alantí adományok folytak be: Gartner Zoltánné ravatalára: Formann János 50 lei, Zsoldos János 50 lei, Özv. Klein Lipótné ravatalára: Fülöp Viktor 200 lei, Dán Oszkár 200 lei. — Spielmann Mihály ravatalára: Baumann Lajos és neje 50 lei, Stein József 50 lei, özv. Wertheim Simonné 50 lei, özv. Rosenthal Samu-né 50 lei, Baumann László 100 lei, Kálmán Adolf 100 lei, Nack Dezső 50 lei. — Illés Bernát ravatalára: Rosner István 100 lei, Weinberger Dezső 100 lei, Gartner S. Sándor 100 lei.

A szintársulat bucsuelőadásai

A „Marica grófnő”, a „Botrány a színházban” és az „Obsitos” a színház műsorán

A nagy népszerűségnek örvendő Mihályi-társulat már csak csütörtök estig tart előadásokat, miután a játszási engedély szeptember 1-én lejár. A színház igazgatósága mindent elkövet, hogy az utolsó előadásokkal is kiérdemlje a közönség megelégedését. A három utolsó előadáson két régi és egy új operett szerepel.

Kedden este a „Marica grófnő” kerül színre köz-kívánatra olcsó zónahelyákkal Kálmán Imre gyönyörű operettjét vasárnap este zsufolt ház nézte végig és a nagyszemű előadásnak általános sikere volt. Papp Ella valóban remekelt ebben a szerepében. Urzszintén Haller is, mindkettőjüknek a hangja tökéletesen érvényesült. A temperamentumos, csupa életet-árasztó Vargha Ilona, továbbá Raina Babi, Sugár, Mihályi stb. szintén egyéniségükhöz illő szerepet alakítanak.

Szerdán este ugyancsak köz-kívánatra, zónahely-ákkal: „Botrány a színházban”, nagyszabású revüoperett kerül színre. Felhő Ervinnel a főszerepben.

Csütörtökön este a társulat Jutulomjátéka és bucsuelőadása, amely alkalommal az „Obsitos” kerül színre nagyszemű előadásban.

A kisjenő-erdőhegyi református társadalom nagy ünnepnapja

Vasárnap, augusztus 27-én rendezte meg az erdőhegy-kisjenői ref. gyülekezet nagy és széles keretek között a meghirdetett műkedvelő előadás és bálját, melynek jövedelmét az új templom csinosítására és díszesebb tetelére fordították. Az estélyen, amely iránt az egész községben, sőt a vidéken is nagy érdeklődés mutatkozott, résztvettek hajalmas számban a helyi intelligencia képviselői nemzeti és valláskülönbőség nélkül, a meghívott helyi hatóságok, a tisztikar reprezentánsai, aradi, szepárdi, gyulavarsándi vendégek és a község iparos és földműves osztályának széles rétege. Kisjenő-Erdőhegy ref. gyülekezte, mely az estélyt rendezte, kiért magáért, tanubizonyságot adott hitéről, vallásszeretetéről és áldozatkészségéről, mert mint egy ember sorakozott fel az estélyre s ajánlotta fel filléereit a bál jövedelmére, hogy az új templom messze időkire hirdesse, hogy a község ref. hívei 1939-ben nem riadtak vissza semmi áldozattól, mikor arról volt szó, hogy új házat emeljenek Isten dicsőségére. Hisszük, hogy meg fog lenni Isten áldása azon a művön, melyet a hívek ilyen áldozattal és akarással hoznak létre.

A nagy estély Nagy Zoltán református lelkész megnyitó beszédével kezdődött. Közönlötte a hatóságokat, a tisztikart, a presbitériumot, Kilin Sándor igazgató-tanító, és a Ref. Ifjusági Egyletet. Ezen estélyen mi kapunk és adunk — mondotta. Adjuk a népi kulturát a szindarabon keresztül, adjuk az összetartásunkat, mellyel az előadást létrehoztuk s hisszük, hogy kapunk egy kis elismerést, értékünk lobogó s lángoló sziveket és sok-sok szeretést. Nagy Aranka mondott ezután a szindarabhoz illő prólógot, amelyet az egybegyült közönség nagy tetszéssel fogadott. A prólóg után került színre Erdőhegy-Kisjenő legkiválóbb református műkedvelőinek gárdájával Tóth Ede halhatatlan népszimüve, a „Falu rossza”. A darabot Kilin Sándor igazgató-tanító önfeláldozó, agilis munkájával, fáradságot nem kímélve tanította be, amely munkájáért a legteljesebb elismerés és köszönet illeti meg. Külön elismerés illeti a darab földműves szereplőit, akik a legnagyobb mezei munkák idején késő éjszakákig gyakorolták a darabot, hogy az előadáson azt minél jobban tudják előadni.

A darab főszerepeit Fazekas Piroska, Szeberényi Rózsika, Balogh Agnes, Gyurkó Pál, Mátyási János és Szász Lajos játszották. Fazekas Piroska a primadonna szerepében, Finom Rózi alakításában játékaival, temperamentumával és énekszámával átütő, frappáns sikert aratott; Szeberényi Rózsika feltűnő Bátki Terezi szerelem alakításában, Balogh Agnes meg Feledy Borist alakította jól és tetszőtősen. Gyurkó Pál Gündör Sándora az est eseménye volt, tipikus, élethű duhajkodó parasztalakítása szinte meleg fogadtatásban részesült, Mátyási János régi fényében csillogó komikuma sokszor ragadta frenejkus tapsra a közönséget. Gonosz bakter szerepében, és az első szinpadra lépésében debütáló Szász Lajos kiválóan alakította Feledy Gáspár bíró szerepét. A darab többi szereplő Nagy Aranka, Szöllössy Évke, Szédmák Terike, Kiss P. Julia, Erdődi Ferenc, Szabó Sándor, Pálfi Sándor, Pálfi Lajos, Kiss Gyula, Varga Mihály, Hizó Sándor, Pethő Sándor voltak, akik epizód alakításaikban átélve és szívből megjátszva szerepeiket játékaikkal nagyon sokszor nyíltszint tapsot váltottak ki a közönségből. A sugó szerepét Gyalombos Gyuszi látta el nagy ambícióval és igyekezettel. A szindarab lejátszása után Nagy Zoltán ref. lelkész megköszönte a közönség részvételét, amelynek anyagi támogatása jelentékeny összeggel segítette elő az új templom építkezési munkálatait. Utána a Királyhimnusz énekeltek el a szereplők, amelyet a közönség tiszteletteljesen állva hallgattott végig.

A műsor befejezése után bál következett, amelyen a zenét Szálka György, másrészt az erdőhegyi cigány zenekar, szolgáltatta. A közönség hangulatát a táncon kívül fokozta a sok szórakoztató játék: szerpentin, konfetti csata stb. A közönség egy nagyon jól sikerült és kellemesen eltöltött éjszaka hangulatával lett gazdagabb.

— Rendszeres adtak ki Magyarországon a statáriális eljárásról. Budapestről jelenti: A hivatalos lap legközelebbi száma közli a rögtönítélőbíráskodási eljárás szabályainak megállapítása tárgyában kiadott rendeletet. A rendelet az úgynevezett statáriális eljárást szabályozza és a kormány elhatározása esetében azt bármely büntetlre elrendelheti.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
FÖLDES gyógyszer-tár. Str. Eminescu
KÁRPÁTI gyógyszer-tár. Bul. Reg. Ferdinand
ROZSNYAI gyógyszer-tár. Piața Avram Iancu

SPORT KÖZLÖNY

Az első forduló:

Favoritgyőzelmek és tizenegyesek napja

Gyenge a Venus, de mégis biztosan győzött — A Rapid hengerelt — Perneky góllal mutatkozott be — A Ripensia sétálva verte a Juventust

A legbravuroszabb teljesítmény: A TMAC bucuresti-i győzelme

Az első forduló nem mutatta a szokott szezoneleji játék képét. Egy-két mérkőzést leszámítva derekas küzdelmek árán szereztek pontot, vagy pontokat a csapatok. Biztató formáról kizárólag csak a Rapid eredménye tanuskodik, míg a hainokcsapat nem produkált különösebbet. Ha a csapatból kiemelnék Podolát, gyenge kis középcsapattal szívonálará sülvedne. Az AMTE játékosainak megártott a heteken keresztül huza-vona, így is kétszer annyit nyújtottak, mint amennyit vártak tőlük. Szélsők nélkül, rossz formában lévő kapussal, azonban nem lehet mérkőzést nyerni. A TMAC bravuroszan mutatkozott be az A. ligában és Bucarestiben legvőzte nagy harc árán a Sp. Studentesc csapatát. Eovébként az első bajnoki forduló alkalmával négy 11-est adtak meg a játékvezetők és ebből mindössze két gólt értek el a csapatok. Beszámolónk a mérkőzésekről a következők:

Venus—AMTE 3:0 (1:0)

Picky Kroner sinesjére így álltak fel a csapatok: Venus: David — Sfera, Megrescu — Demetrovici, Juhász, Lupas — Ene, Ploiesteanu, Humis, Bodola, Iordache. AMTE: Gerold — Slivác, Kovács — Szurdi, Szabó, Szaniszló — Pintér, Léb, Fried, Reinhart, Batrin.

AMTE támadásokkal indul a játék, mégis az első „meleg” helyzetet Gerold oktalan lábbal való mentése teremti. Továbbra is az aradi csapat van frontban, de már az első percekben látszik, hogy Batrin rossz napot fogott ki és a csapatban, bár szépen kombinálnak, nincs átütő erő. Fried és Léb formás leadásai elhalnak a szélsők tehetetlenségén és a Venus nyugodtan, biztosan rombolja az értetlen akciókat. A 10. percben Humis váratlanul benyul Slivácnak, majd összeesik és lábcsúszása miatt a szélen hidegi végig a mérkőzést. A 24. percben Picky Kroner szabálytalanul saroksuást ítélt az AMTE ellen és Ene jó beadását a fedezetlenül harvott Bodola remek fejjel a hálóba továbbítja. 1:0. Az AMTE főlény egészen a félidő végéig tart, de egyetlen lövés sem esik kapura...

A félidőben, szigorúan elzárkózva, nagy látványos taktikai megbeszélést tartott az AMTE vezetője a játékosokkal, de ennek kevés eredménye mutatkozott a második félidőben. Elfelábrítottak ugyanis intézkedni, hogy a szélen gyámoltalanul játszó Pintért összekötőbe, vagy csapatkapitányok — az eredeti helyére — s Lébbe próbálkozzanak a szélen. Talán ő nem löött volna két lépésről az üres kapu mellé. A második félidő ugyanúgy kezdődött, mint az első. Az AMTE támadott és a Venus rugta a gólokat. Iordache, Gerold és Slivác ékehátról hibából üres kapuba lötte a második gólt, míg a harmadik gól ugyesett, hogy Kovács elengedte Epét, akinek ivolt labdáját a korubaragadt Gerold kezei között fejelte be Bodola.

A győztes csapatban hibátlanul Bodola játszott, aki a mezőny legjobbjá volt, Sfera és Demetrovici elsőrendű futballisták, Juhász és Lupas szürkén játszottak. Humis csak tíz percig számított, Jordache, Ploiesteanu semmi különös és Megrescu egészen gyenge. Dávidtól egy szép védést láttunk. Az AMTE-ban Gerold nincs formában, Kovács még nem jött bele, Slivác három nagy hibájából három gól esett, egyébként jó volt, Szabó a második félidőben jobb volt mint Juhász, Szurgyl a második félidőben a csapat egyik leggyengébb embere volt, Szaniszló végig nagy akarással és jól futballozott. A csapatársorban Batrin egészen rossz, Reinhart gyenge, Fried — beleszámítva a hosszú pihenőt, nagyon jó volt. Léb az első félidőben Bodola után a mezőny legjobbjá, Pintér még nem az első csapatba való. Jobb leti volna Szegedit játszattni, akár fedezet sorban, akár elől, többet ért volna. Picky Kroner megállított egy nagy AMTE-támadást, ami góllal kecsegtetett, lesállítás címén és megadott egy nem léező sarokrugást, amiből a mérkőzést eldöntő gól esett.

TMAC—SPORTUL STUDENTESC 3:2 (2:1).

Az első félidőben a Sportul Studentesc vezet Remus góljával és ezt 11-esből Reuter egyenlít, majd ugyanő állítja be a félidő eredményét. Uj-rakezdés után Tóth lövi a harmadik gólt, amire Marinescu válaszol góljával, de az eredményen ez már legfeljebb csak szépít.

RIPENSIA—JUVENTUS 3:0 (2:0).

A Juventus Szadovsky és Praszler nélkül áll ki és a fiatalokkal tüzdelt Ripensia könnyen győzött. A 29. percben Mico, majd Zsifkovics eredm-

nyes, a második félidőben Stimatoc Vulcanescu miatt 11-esből állította be a végeredményt.

CARPAT F. C.—UDR 2:0 (1:0).

Perneki jól mutatkozott be. Az első félidőben Szőke lötte az első gólt, majd a második félidőben Perneki biztosította be a győzelmet. Az UDR 11-es büntető rúgáshoz jutott, de Zsizsik, a végig kitűnő Hevesinek ezt sem tudta belőni.

UNIREA TRICOLOR—VICTORIA 0:0.

Remek küzdelmet vívott a két csapat. Az Unirea Tricolor támadott többet, de Seps nagyszerű védések egész sorával tette ártalmatlanná a lövéseket. Az első félidő 20. percében Felecan kezelése miatt 11-est kapott a bucuresti csapata, de Seps ezt is védte.

RAPID F. C.—GLORIA CFR 6:0 (3:0).

A galati csapat nem volt ellenfele a kitűnő Rapidnak. Kényeskedve szerint érte el a gólokat Auer csapata. Auer 3 és Baráky három gólja állította be az eredményt. Cucula egyesülete rosszul rajtolt.

Az első forduló után így alakult a táblázat:

1. Rapid	1	1	—	—	6:0	2
2-3. Ripensia	1	1	—	—	3:0	2
2-3. Venus	1	1	—	—	3:0	2
4. Carpati	1	1	—	—	2:0	2
5. TMAC	1	1	—	—	3:2	2
6-7. Unirea-T.	1	0	1	—	0:0	1
6-7. Victoria	1	0	1	—	0:0	1
8. Sp. Studen.	1	0	—	1	2:3	—
9. UDR	1	0	—	1	0:2	—
10-11. AMTE	1	0	—	1	0:3	—
10-11. Juventus	1	0	—	1	0:3	—
12. Gloria CFR	1	0	—	1	0:6	—

Vereséget szenvedett a magyar válogatott Varsóban

Lengyelország — Magyarország 4:2 (1:2)

A két nemzeti válogatott barátságos mérkőzése kemény küzdelmet hozott és az edzésben előbb levő lengyelek nagy harc után győztek. A magyar csapat így állt fel: Sziklai — Kiss, Biró — Szalal, Turay, Dudás — Adám, Sárosi I., Zsengellér, Toldi, Gyetvai.

A 13. percben Zsengellér, a 28. percben Adám góljaival a magyarok 2:0 arányban vezettek, de Piontek még szünet előtt szépített. A második félidőben a lengyelek erőnléte szembeűnőbb és Wilimowski, Piontek és Wilimowski góljaival megszerezték a győzelmet.

O Gloria—ATE 3:1 (1:1). Edzőmérkőzés. Biró; Reinhart. A Gloria biztosan győzött Fritz, Saboteanu és Tudor góljaival. A tornászok vigaszgólját Curia szerezte.

O Titanus—Tricolor 6:2 (3:1). Biró; Adám. Góllövő: Magold (5) és Szilbereisz, illetve Botos és Varga H. O Kinizsi—Juventus 13:0 (8:0). Temesvár. Az edzőmérkőzésen játszott valamennyi Kinizsi-játékos. A gólokat Bajusz (4), Kovács (2), Losoncz (2) és Malita (3) lötték. Két gól öngól volt.

O Törpebajnoki eredmények: Pénteken: Transilvania—Olimpia 1:0, vasárnap AMTE—ATE 0:0. Gloria—Banatul 8:0, Olimpia—Hakoah 1:1, AAC—Unirea 3:0, Transilvania—Crisana 3:0 (utóbbi nem jelent meg).

O Victoria (Borosjenő)—Crisus (Kisjenő) 7:1 (2:0). Az első félidőben a Crisus még tartotta magát, de már a másodikban nem tudott ellenállni a Victoria nagy ostromának. A borosjenőiek határozottabban és jobb voltak, habár a gólarány túlzott. A kisjenőieket menti, hogy a csapatban több ifjúsági játékos játszott.

A SZIFILISZ

nem gyógyíthatatlan betegség.

kezelhető diszkrétan az új külföldi tudományos alapon készített „ARONGYL” pasztillákkal. Az egészségügyi minisztérium által engedélyezve. Kapható az összes gyógyszertárakban és drogeriákban, vagy utánvétellel 450 leiert dr. C. Guet gyógyszertárban Bucuresti, Calea Victoriei 33. (Frascati-palota.) Kivánságra diszkrét módon ingyenesen küld kimerítő brosurát a Nifar” S. r. p. Serviciul stiintific, Bucuresti, Str. Maria Rosetti No. 47.

Kisorsolták az aradkerületi bajnokság őszi bajnoki fordulóját

Szeptember 3: AAC—Unirea, Transilvania—Titanus, Olimpia—Astra, ATE—Egyetértés, Banatul—Tricolor, Gaiana—Crisana.

Szeptember 10: Banatul—AAC, Unirea—Titanus, Transilvania—Olimpia, Astra—Egyetértés, ATE—Gaiana, Tricolor—Crisana.

Szeptember 17: ATE—Transilvania, Titanus—Egyetértés, Olimpia—Banatul, Unirea—Astra, Gaiana—Tricolor.

Szeptember 24: Tricolor—Astra, Olimpia—Gaiana, Crisana—ATE, Gaiana—Titanus, Crisana—Banatul.

Október 1: AAC—Transilvania, Egyetértés—Unirea, Olimpia—ATE, Gaiana—Titanus, Crisana—Banatul.

Október 8: Crisana—Egyetértés, Tricolor—AAC, Gaiana—Transilvania, ATE—Astra, Titanus—Olimpia, Unirea—Banatul.

Október 15: Titanus—Crisana, Olimpia—Tricolor, Egyetértés—AAC, Transilvania—Astra, Unirea—Gaiana, Banatul ATE.

Október 22: Egyetértés—Tricolor, Transilvania—Banatul, ATE—Unirea, Titanus—Astra AAC—Gaiana.

Október 29: Titanus—Tricolor, Olimpia—Egyetértés, AAC—ATE, Transilvania—Crisana, Astra—Gaiana.

November 5: ATE—Titanus, Unirea—Olimpia, Astra—Banatul, Egyetértés—Gaiana, Tricolor—Transilvania, AAC—Crisana.

November 12: Astra—AAC, Banatul—Gaiana, Crisana—Olimpia, Tricolor—ATE, Unirea—Transilvania.

November 19: Astra—Crisana, AAC—Olimpia, Tricolor—Unirea, Transilvania—Egyetértés, Banatul—Titanus.

November 20: Crisana—Unirea.

Másodosztály:

Szeptember 10: Hakoah—Vulturul, Fortuna—AMRA.

Szeptember 17: Vulturul—Fortuna, AMRA—Sparta.

Szeptember 24: Sparta—Fortuna, AMRA—Hakoah.

Október 1: Sparta—Vulturul, Fortuna—Hakoah.

Október 8: Hakoah—Sparta, Vulturul—AMRA.

O AAC—Hakoah 2:1 (1:1). Biró; Varga. Küzdelem után a határozottabb atléták győznek. A vezetőgól Kossik lötte szabadrugásból. A 36. percben 11-esből Bahner egyenlített. Szünet után a 42. percben Koznicza lövi a győztes gólt.

O Az Astra uszóversenyének eredményei: 100 m. ifj. gyors: 1. Oravetz AAC, 2. Hozdovits AAC, 3. Tomescu Astra, 100 m. női gyors: 1. Rafael Eva, 2. Virág Magda, 100 m. ifjúsági mell: 1. Sebestyén Hakoah, 2. Burghardt Astra, 3. Jenei AAC, 100 m. férfi gyors: 1. Paulus Astra, 2. Oravetz AAC, 3. Tomescu Astra, 100 m. fiugyors 15 évig: 1. Zelenák I. Astra, 2. Zelenák II. Astra, 3. Nemes ATE, 100 m. férfi mell: 1. Morar Astra, 2. Paulus Astra, 3. Sebestyén Hakoah, 100 m. ifj. hát: 1. Bergesz II. AAC, 2. Hozdovits AAC, 3. Tomescu Astra, 100 m. női hát: 1. Virág Magda AAC, 100 m. férfi hát: 1. Hozdovits AAC, 2. Bergesz II AAC, 300 m. férfi gyors: 1. Paulus Astra, 2. Faur Astra, 3. Schaberger AAC, 500 m. ifj. gyors: 1. Tomescu Astra, 2. Tojorean Astra, 3. Madarász Astra, 25 m. fiu gyors 10 évig: 1. Crisea Astra, 100 m. női mell: 1. Boros Magda AAC. A versenyek kifogástalan rendezéséért Gebauer József, az Astra uszószakosztályvezetőjéi illeti elismerés.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

TEKESPORT

Meglepetéseket hozott a csapatbajnokság második fordulója

Ragyogó formában a Tricolor váratlanul gyengén sikerült az AAC és Metalurgistul játéka. a Prietenii átlagformáját érte el

A teke-csapatbajnokság második fordulója vasárnap nyert lebonyolítást, mely ismét azt bizonyította, hogy a tekelátékban nincsen biztos győzelem. a pillanatnyi játékkészség alakítja ki az eredményt ma már, amikor öt csaknem egyforma játékerő csapata áll ki küzdelemre. Eppen ez teszi érdekessé a tekebajnokságot, melynek végeredményét a mai erőviszonyok közepette még csak jósolni sem lehet. A vasárnapi csapatversenyek érdekes küzdelmeket hoztak s bár csak a Tricolor játszott ki teljes formáját, a többi csapat is egységesnek mutatkozott és eredményeik gyengébb voltát fájtumszerű balszerencsének tudjuk be. A versenyek részletes eredményei a következők:

Prietenii—Metalurgistul 185:168

A Metalurgistul pályáján, a Farkas-vendéglőben lefolyt mérkőzés példás rendezésben, fegyelmezett sportszerű játékot hozott. Mindkét csapat tartalékolva vette fel a küzdelmet és bár elmaradtak képességüknek megfelelő eredmény elérésétől, jó sportot hozott. A Metalurgistul a múlt heti nagyszerű játéka után csalódás: kellett és nem kényszerítette a Barátokat nagyobb erőfeszítésre, kik így jó közepes eredményükkel is biztosan nyerték a mérkőzést, megszerezvén első bajnoki pontjaikat.

A Vasasok kezdenek 36-os gyenge menettel, melyre a Barátok még gyengébb 35-ös szériával felelnek. A második menetben már javít a Vasas, 44 fát üt, de javul a Prietenii is és 53 fás menettel már javít a Vasas, 44 fát üt, de javul a Prietenii is és 53 fás menettel, 8 fa előnyre tesznek szert. A vasas csapatnak nem sikerül a harmadik menet, 35 fával zárják, míg a Barátok megismételve előbbi 53-as eredményüket, 26 fára növelik előnyüket. Hiába látsza ki most formáját a vasas csapat és üt 53 fát a zárómenetben, a Barátok nem éppen jól sikerült 44 fás menetükkel is biztosan, 17 fa különbséggel nyerik a mérkőzést és két bajnoki pontot. Csapatok: Prietenii: Curila, Tóth, Rosenzweig, Orbán, Strzalka, Dreucean, Korbita, Albertszky, Butyka, Linniczky, Wittmer, Böhm I. Metalurgistul: Winkler, Gócs, Szendrei II., Molnár, Gregorich, Vékus, Tyahor, Szilágyi, Szendrei III., Grosz, Oprán, Szendrei I.

Az előtte lefolyt B csapatok mérkőzését is a Barátok nyerték 146 (51+42+27+26):138 (33+44+26+35) arányban.

Tricolor—AAC 225:184

A Tricolor pályáján, a Münich-vendéglőben folvtt le ez a mérkőzés nagy nézőközönség előtt mely körülmény a mindkét versenyen jól működő versenybíróknak nagy és nehéz munkát okozott. A verseny nagyszerű sportot hozott, melyben a Tricolor ragyogó formában küzdötté végig a versenyt, egyik legjobb teljesítményét játszva, míg az atléták balszerencsével küzdve, csak közepes formára futva fel, első pontvesztéseiket szenvedték el.

A lelkesen küzdő Tricolor minden dicsőret megilletti komoly akarás és küzdőképességükért. Mai teljesítményükkel a bajnokság komoly aspiránsai közé kell sorolnunk a lila-sárga együttest.

A Tricolor kezdi a játékot és 62-es kezdőmenetük néhány AAC-játékosnál zavaró respektust kelt, úgy hogy az atléták nálunk szinte szokatlan 35-ös menetet hoznak csak össze. A Tricolor a második menetben sem csökkenti elánját, megismételi az előbbi eredményét, 62 fát, melyre a javuló AAC még mindig gyenge, 44-es menettel tud felelni, így a Tricolor előnye szinte behozhatatlannak látszik 45 fámennyiségre nő. A harmadik menetben egyformán játszik a két csapat és míg a Tricolor 51-es eredményt ér el, addig a javuló atléták magukra találva 52-es menetet produkálnak, de így is kilátástalannak látszik részükre a győzelem, hiszen az előny még mindig 44 fa. Ezt csak úgy lehetne behozni, ha a Tricolor rossz menetre esne vissza és az atléták egy közel tíz állításos menetet produkálnának. Azonban a Tricolor most is, bár ez a leggyengébb menetük, 50 fával rúkolnak ki, így hiába erősít újra az AAC és 53 fát ütve zárja a versenyt, a Tricolor biztos és 41 fakilónbségű eredménnyel nyeri a versenyt.

Csapatok: Tricolor: Román, Ferenczi, Rózsa, Gaál, Bárány, Paitek, Bodea, Szilágyi, Balla, Varga, Münich, Kleindl, AAC: Böszörményi, Schmeltzer, Wingeron, Szalma, Bardócz, Lengyel, Varga, Lészay, Heidrich, Páffy, Romváry, Macian.

E mérkőzés előtt a B csapatok mérték össze erejüket, mely mérkőzés a jó tartalékokkal rendelkező atléták fölényes győzelmét eredményezte. Játékarány a következő volt: AAC (35+53+42+43) 173, Tricolor (20+36+17+42) 115.

O A Tricolor egyéni tekeversenye. Szombat este és vasárnap egész napon át folyt le a Tricolor egyéni tekeversenye, melyben Arad legjobb tekezői versengtek a kitűzött hét értékes díjért. A jó eredményeket hozott versenyt Pascu Petru (Tricolor) nyerte 18 fával, 2. Bélládi (Fortuna) 17 fa, 3. Varga (Tricolor) 16 fa, 4. Turturean I. (Upr.) 15 fa (rád, 8), 5. Paitek (Tricolor)

15 fa (rád, 4), 6. Gincsev (Tric.) 14 fa, 7. Zeich (Tric.) 14 fa. Tízennegy fát ütöttek, de a rádóásban nem vettek részt: Ferenczi, Böszörményi és Brunhuber.

O Kedden este játszik le a Prietenii—Metalurgistul mérkőzést. Mint már megirtuk, a teke-kerület avató-ünnepsége és városközi versenye miatt a csapatbajnokság második fordulójának revánsmérkőzései, az eredetileg kiirt szent, 3-iki dátum helyett, hétközben nyernek lebonyolítást. A két egyesület e revánsmérkőzés lefajtszói napiát barátságos megevezésben keddre tüzte ki, mikoris este 8 órakor a Prietenii-pályán a B) csapatok, majd ezt követőleg az első csapatok mérik össze erejüket. Versenybírók ugyanazok lesznek, kik vasárnap működtek. Itt írjuk meg, hogy a Tricolor—AAC visszavágó-mérkőzést pénteken este rendezik meg az AAC kettős versenypályáján, a következő időbeosztásban: 9 órakor a B) csapatok, 10 órakor az első csapatok mérkőznek. E mérkőzésekre, miután két versenyjegyző, két vonalbíró, két pályabíróra van szükség, az erővesztő Infratirea három funkcionáriussal többet delegál.

O NAGYVÁRAD ÉS TEMESVÁR VÁLOGATOTT CSAPATAINAK SZEREPLÉSE lesz a tekekerület avatóversenyének nagy eseménye, mely erőpróba tanúságtétele lesz városunk tekeportterének. A készülődések már nagyban folynak úgy a rendezőbizottság, mint a kijelölt csapatjátékosok erős munkában vannak, hogy az önálló kerület első szereplése sikeres legyen. A válogató bizottság már összeállította a csapatkereteket, melyek szerint két, körülbelül egyenlő erejű csapat fogja Arad színeit képviselni Nagyvárad és Temesvár válogatottjait ellen. Nagyvárad ellen a következő csapat látszik: Pascu, Macian, Curila, Böszörményi, Schmeltzer, Hanga, Fritz, Csiky, Kertész, Páffy, Lengyel, Magyar. A Temesvár elleni csapat a következő: Bardócz, Rosenzweig, Albertszky, Wittmer, Heidrich, Szalma, András, Kleindl, Román, Turturean I., Varga, Lészay. A két csapat tartalékaul Romváry, Gajda, Orbán, Filipás és Varga lettek kijelölve.

Sportvonat Budapestre

utlevél nélkül, csak egy személyazonossági igazolvánnyal.

Aradról indul szeptember 12-én Budapestre érkezik aznap

Budapestről visszaindul szept. 18-án Aradra érkezik aznap

Az utazás ára Lei 1.800 személyenként oda-vissza, számozott 3-ik osztályu vagonokban.

A budapesti szálloda és kirándulások költsége leiben fizethető.

Beiratkozási határidő: 1939. szept. 5-ig

Beiratkozások a:

WAGONS-LITS // COOK

menetjegyirodában, ARAD, Minorita-palota

A pontos idő idejében közölve lesz.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Választmányi ülést tartott Aradon az Erdélyi Fakereskedők Egyesülete

Több időszzerű kérdés ügyében mozgalmat indít az egyesület

Vasárnap délelőtt választmányi ülést tartott Aradon Baciu Iosif elnökletével az Erdélyi Fakereskedők Egyesülete. Az ülésen jóváhagyták a vezetőség által bemutatott zárószámadást, a költségvetést, majd pedig letárgyalták a közgyűlés elé terjesztendő ügyeket.

A választmány Diamant József javaslatára egyhangulag elhatározta, kiszélesíti azt a már korábban megkezdett akciót, amely azt célozza, hogy a termelő vállalatok az erdélyi fakereskedők részére eladott áru egységárát ne „ab rendelgetési”, hanem „ab feladó állomás” állapítsák meg. Ezáltal ugyanis feleslegessé válna az, hogy a forgalmi adót a fuvarért és a számlabélyegekért is lerójják. Ez va-

gonokként 5—600 lei megtakarítást jelentene a kiskereskedők számára, ami egy kisebb faterleplenél évi 25—30 ezer lei megtakarításnak felel meg.

A választmány ezután azzal a kérdéssel is foglalkozott, hogy egyes termelő vállalatok gyakran a vevőköriket kénző közvetítő kereskedők kikapcsolásával a fogyasztóknak, legtöbb esetben vállalkozóknak közvetlenül adják el az árut. Erre való tekintettel a választmány elhatározta, hogy mozgalmat indít annak érdekében, hogy azok a termelő vállalatok, amelyek ezt a rendszert alkalmazzák, azt szüntessék be, mert ez a rendszer a kereskedők számára nagy károkat idéz elő.

Az angol valutakiegyenlítési alap felfüggesztette működését

Anglia háborus kincstárát gyarapítja a valutakiegyenlítési alap

Párisi jelentés számol be arról, hogy a francia kormány értesítést kapott az angol kormánytól arra vonatkozólag, hogy a valuta kiegyenlítési alap ideiglenesen felfüggeszti tevékenységét és nem lép közbe ezentul a pénzpiacra.

Ennek az intézkedésnek az a célja, hogy az Angol Bank aranytartalcakait gyarapítsák, mert időszérietlennek tartják, hogy a jelenlegi körülmények között az angol nemzet háborus kincstárából bármilyen kis részt is feláldozza-

nak azért, hogy megőrizték az angol fontnak a dollárral szembeni paritását.

A Havas jelentése közli, hogy a francia kormány teljes mértékben helyesli ezt az elhatározást.

Az angol kormány elhatározása egyébként azt jelenti, hogy ezentul nem lép közbe a valutakiegyenlítési alap utján a pénzpiacra, hanem hozzájárul ahhoz, hogy az angol font árfolyama a kereslet és kínálat törvényének megfelelően alakuljon ki.

Aláírják a magyar—olasz külkereskedelmi szerződést

Budapest. A magyar—olasz külkereskedelmi vegyes bizottság a napokban tartotta meg rendes évi tanácskozásait. A megbeszélések eredményeképpen szombaton aláírták a két állam között létrejött kereskedelmi megegyezést, amely az árucserreforgalmat jelentős mértékben kiszélesíti.

= Hárommillió talpát vásárol a CFR. A vasutak szeptember 21-ikén árlejtést tartanak közel 3 millió tölgy és bükk talpja vásárlására.

= Emelkedett a cérna ára. A helyi földi cérnagyarak a cérna árát minőség szerint 10—15 százalékkal emelték.

= A földművelésügyi minisztérium kimutatása a megművelt földekről. A földművelésügyi minisztérium kimutatást tett közzé, amely szerint 1938-ban a megművelt földterületek terjedelme 13.445.124 hektárt tett ki. Ez a terület 1,6 százalékkal kevesebb, mint az 1933—37 ávek átlaga volt és 3,3 százalékkal kevesebb, mint 1937-ben volt. Az 1937-ben megművelt területek terjedelme ugyanis 13.897.822 hektárt tett ki. A gabonaneműek 1938-ban 11.271.624 hektárt foglaltak el, a takarmánynövények 725.795 hektárt, a főzelék félék 487.139 hektárt, az őrmi növények 486.725 hektárt, a termést nem hozott földek 473.841 hektárt. A búzával bevetett terület 3.818.242 hektárt tett ki (1937-ben 3.351.862 hektárt), az össz-buzatermés 42.214.324 mázsa volt (1937-ben 37.600.866 mázsa), a hektáronkénti átlagtermés 10,7 mázsa (1937-ben 10,6 mázsa).

KEZDŐDIK AZ ISKOLA!

Tanszereit és egyéb szükségletét az alanti cégeknel szerezhetheti be a legolcsóbban!

Iskolai szövetek, glottok, pellerinek, kötények, harisnyák nagy választékban a legolcsóbb árban

Goldstein Lajos

divatruházában Arad, Str. Bratianu 2. (Minorita-palota)

S. I. C. R. A. csekkel készpénzáron vásárolhat!

Iskolai leányka kabátok

legolcsóbban beszerezhető

DIVA

Modellházban

(Minorita-palota)

Consum-tagok vásárlóhelye.

Egyenruhaszövetek a legnagyobb választékban, a legjobb minőségben és a legolcsóbb árban

I. SCHUTZ

posztóruházában.

MINDENFÉLE
iskolai egyenruhák
LEGOCSÓBBAN

Varjas-

nál, BUL. REG. FERD. 7
VÁROSHÁZÁVAL
SZEMBEN

Egyenruha szövetek,
vásznak, intézeti ke-
lengyék legolcsóbban

I. EISELE

Strada Metianu 2.

Aktatáskák
Iskolatáskák
Könyvszíjak
Bőröndök
a legjobb és legolcsóbbak

Kramarovics

bőröndösnél
P. Avram Iancu 3.

Óra

legjobb,
legolcsóbb

Csáky-órásnál

ARAD, a Luth. templ. szemben.

Előírással
iskolai egyenruhák
legjobb és legolcsóbban

Groitoria Marita

Str. Dr. I. Petran 5.
(v. Brancovici)

Diákcipők,
gum- és torna-
cipők

nagy választékban
olcsó árban

Sándor

cipő-
áruházában
Bul. Regele
Fe. d. 11. sz.

Iskolai patentharisnyát,
sejmemharisnyát, térfi-
zoknit, sejemkombi-
né, reformnadragó,
keztűt, szvettert, stb.
készpénz árak mellett
vásárolhat:

Bogyó A.

Str. Eminescu 1.

Iskolai és
tornacipők nagy választékban

Apponyi Testvérek

ARAD, a városházával szemben

Iskolai egyenruha

legjobb, legolcsóbb

SZANTÓ és KOMLÓS

Consum tag.

Ruha-, cipő-,
fogkefék, fésűk,
utazókosarak

legolcsóbb árban

Krebs és Moskovits

cégnél, Arad, Neuman-ház,
Str. Ioan Robu-uca 2.

Előírással
Egyenruhák
legjobb divatú térfi
cipők, fésűk és talpkabátok
legújabb és legjobb
készletek

Baranyi

urizsában,
Arad, Bratianu-uca 17. szám

Iskolaiharisnyák
kézimunka
fonalak

Weisz és Beniamin

cégnél, Bul. Reg. Mar a 8

Iskolai leányka kabátok

legolcsóbban beszerezhető

FORTUNA

női konfekcióban, Piața Avram Iancu 1.

Consum-tagok vásárlóhelye.

Diákruhákat, pellerineket
legszebben fest, tisztít

KNAPP

modernül berendezett vállalata

Arad, Str. Bratianu 2-4 szám. (Minorita-palota)
Str. Episc. Radu 10 szám.

Jelentős mennyiségű nyersanyaghoz juttatja Németországot a német—orsz. kereskedelmi egyezmény

A Harmadik Birodalom és a Szovjet között aláírt megemlékezői egyezmény teljesen háttérbe szorította a két ország által megkötött új kereskedelmi egyezményt. Elmondhatjuk, hogy ok nélkül. Mert ez a kereskedelmi megállapodás magában véve is elegendő ahhoz, hogy a nemzetközi gazdasági és politikai erőviszonyok terén nagy eltolódásokat idézzen elő.

Mindenekelőtt figyelembe kell vennünk, hogy a nemzeti szocializmusnak Németországban való uralomra jövetelével a két hatalmas gazdasági államtest a legszorosabb gazdasági érintkezést tartotta fenn egymással. Így például 1931-ben Németország 763 millió márká értékű árut adott el a szovjetnek, amely ennek ellenében 304 millió márká értékű nyersanyagot szállított Németországnak, míg 247 millió márkát aranyban és ezüstben fizetett. Ilven körülmények között Németország nemcsak ipara számára szerzett hatalmas piacot, hanem egyben hozzájutott ahhoz a nemes fémhez is, amelyre valutájának alátámasztására és a többi államokkal való kereskedelmi kapcsolataiban szüksége volt.

Az új német rendszer, majd a kommunista ellenes egyezmény az orosz kormány érdeklődését más, vele szemben barátságosabb piacok felé irányították. 1937-ben az orosz—német külkereskedelmi forgalom az 1931. évinek körülbőlül egynyolcadára zsugorodott össze. 1938-ban pedig a következő siralmas helyzetet mu-

tatja: a német kivitel Oroszországba mindössze 34 millió márká, a behozatal 53 millió márká. Az egyenleg tehát hiányt mutat Németország kárára.

Mindazokat a nyersanyagokat, amelyeket a német föld nem tud megadni, elsősorban az angol világbirodalomtól és az Egyesült Államoktól kell Németországnak megvásárolnia. A fizetés természetesen áruval történik, tehát a behozatalt a kivitellel egyenlítik ki. Legfeljebb az egyik országgal szemben mutatkozó többlettartozást a másik országgal szemben fennálló többlet-követeléssel pótolják ki.

Németország behozatala Nagybritanniából 1937-ben még 309 millió márkát tett ki, 1938-ban azonban már csak 288 milliót, ugyanakkor kivitele 432 millióról 351 millióra esett vissza. Ugyanezen idő alatt Németországnak az Egyesült-Államokból való behozatala 282 millió márkáról 405 millióra szökkent fel, a kivitele ezzel szemben 209 millióról 150 millióra zuhant alá. Németország tehát igen hatalmas öszszegeket volt kénytelen más exportpiacairól az USA felé irányítani, hogy a fizetési mérlegben mutatkozó különbözetet kiegyenlítse, hogy nyersanyagellátása meg ne torpanjon.

Ugyanakkor azonban a német birodalmi kormánynak számolnia kellett a veszedelmeslemmel is, hogy Anglia és az USA politikai érdekből esetleg még határozottabb gazdasági megszorításokat alkalmaznak Németországgal szemben. Intő példa volt erre az USA—Japán

közötti kereskedelmi szerződésnek kifejezetten politikai okokból való egyoldalú felmondása.

A most aláírt német—orsz. kereskedelmi szerződés egy csapásra megváltoztatja ezt a helyzetet. Elsősorban biztonságot nyújt Németországnak, hogy háborús konfliktus, vagy blokádnál esetén nem kell nélkülöznie azokat a nyersanyagokat, vagy legalább is jórészüket, amelyeket eddig az angol és amerikai piacokról szerzett be. Oroszország bőségesen fedezni tudja Németország érc, nyersbőr, petroleum és részben pamutszükségletét is.

Egyedül a két hatalom szándékától és akaratától függ, hogy kereskedelmi kapcsolataikat a régi szintre emeljék. Sőt a mai viszonyok között a két ország sokkal hathatósabban és eredményesebben tud együttműködni gazdasági téren, mint a múltban.

Az orosz ipar behozatalra szorul. Szerzőgépek és műszerek, optikai cikkek, gyógy szerkesztmények és vegyszeti termékek, téren. Olvan cikkekben tehát, amelyekben a német exportipar a legerősebb és legszervezettebb a világon.

Az új német—orsz. kereskedelmi szerződésben a német kormány 200 millió márká áruhitelt nyújt Oroszországnak. Vagyis megengedi, hogy partnere ezzel az összeggel állandóan tartozzék, az orosz export értékén felül. Ez az áruhitel egy magában közel négyszerese az egész kivitellek, amelyet Németország tavaly Oroszországban el tudott helyezni. Beszédesebben igazolja ez a hitelnyújtás a két kormánynak azt az elhatározott törekvését, hogy kereskedelmi kapcsolataikat a múlt eredményeit mesz-

sze meghaladó módon kívánják összefűzni és fejleszteni.

Ez az elhatározás beláthatatlan változásokat idézhet elő a világgazdasági életben s ezen belül azokon a piacokon, ahol a múltban Németország nyersanyagszükségletét besze- rezte.

PÉNZINTÉZETI HIREK

A bucureşti Banca Comerciala Romana S. A. (Comso) 1938. évi mérlegében 300 millió lei részvénytőke és 12,565,855 lei tartalékalap mellett 68,199,586 lei bruttó jövedelmet ért el, amely mellett a költségek, passzív kamatok, stb. összege 59 millió 225,241 lei. A mérlegben a betétállomány 277,204,190 lei, a hitelezők tétele 1 milliárd 251 millió lei, váltótárca 358.6 millió lei, folyószámlai adósok 661 millió lei. A mérleg főösszege 2 milliárd 331 millió 208.490 lei.

A Dresdner Bank érdektségébe tartozó bucureşti Societatea Bancara Romana S. A. félévi mérlegében 200 millió lei részvénytőke és 23,018,215 lei tartalékalap mellett 34,689,851 lei bruttó jövedelmet ért el, amely mellett a költségek, passzív kamatok, stb. összege 28,512,316 lei. A mérleg főösszege 1 milliárd 219,562,984 lei.

A Banca Comerciala Italiana si Romana S. A. (Romcomit), Bucureşti, félévi mérlegében 100 millió lei részvénytőke és 46,150,000 lei tartalékok mellett 45,685,332 lei bruttó jövedelmet mutat ki, amely mellett a költségek, passzív kamatok, stb. összege 40,471,568 lei. A mérlegben a betétállomány 86.8 milliót, a hitelezők tétele 809.3 milliót, a váltótárca 112.6 milliót, a folyószámlai adósok 453.8 milliót tesz ki. A mérleg főösszege 1 milliárd 506 millió 83,688 lei.

A Magyar Általános Hitelbank vezérképviselte, Temesvár, félévi mérlegében 100 millió lei részvénytőke és 2,109,408 lei tartalékalap mellett 28,074,695 lei bruttó jövedelmet mutat ki, amely mellett a költségek, passzív kamatok, stb. összege 22,578,062 lei. A mérlegben a betétállomány 186.4 milliót, a hitelezők tétele 361.9 milliót, a váltótárca 147.7 milliót, a folyószámlai adósok tétele 381.2 milliót tesz ki. A mérleg főösszege 739,428,740 lei.

Az Albina Institut de Credit si Economii S. A., Sibiu, félévi mérlegében 100 millió lei részvény-

tőke és 18084.105 lei tartalékalap mellett 35 millió 968.269 lei bruttó jövedelmet mutat ki, amely mellett a költségek, passzív kamatok, stb. összege 25,710,521 lei. A mérlegben a betétállomány 402.8 milliót, a hitelezők 110.2 milliót, részkompt a Banca Nationalanaj 182.5 milliót, váltótárca 226.9 milliót, folyószámlai kihelyezések 211.9 milliót, tesz ki. A mérleg főösszege 932.137.278 lei.

A Nagyszebeni Általános Takarékpénztár Rt. félévi mérlegében 82,200,000 lei részvénytőke és 450,000 lei tartalékalap mellett 19,593,028 lei bruttó jövedelmet mutat ki, amely mellett a költségek, passzív kamatok, stb. összege 19,881,546 lei. A mérleg főösszege 883,742.354 lei.

= Nyolcvanmillió leies visszaélés a cement-kartell központi irodájánál. Az elmúlt esztendőben a cementgyárak központi eladási irodájánál 80 millió leies visszaélésre bukkantak rá és az ügy most az ilfovi törvényszék előtt van. A cementgyárak a károkért a központi iroda tisztviselőit tették felelőssé, akik közül többen nagy iparvállalati érdekkel rendelkeznek és így kilátás van arra, hogy a károk legalább részben megtérülnek. A központi iroda élére most új vezetőséget állítottak és az iroda igazgatójává Săvlău Bogdan Duicat nevezték ki, aki annak idején leleplezte a visszaéléseket.

= KORLÁTLANUL LEHET FÉMPÉNZZEL FIZETNI. Az aradi kereskedelmi és iparkamara hivatalosan közli, hogy a pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, amely szerint a mai naptól kezdve az összes közhivatali pénztárak, helyértve a postahivatalokat is, kötelesek a felektől fémpénzt korlátlan mennyiségben elfogadni.

= Nem engedélyezték a hánsági élőnyulak nemzeti exportját. Temesvár. Hetekkel ezelőtt harminctagu német küldöttség érkezett Temesvárra, hogy nagymennyiségű élőnyulat szállítson, amelvnek értelmében 8000 élőnyulat exportálhatnának a Bánság területéről. A hánsági vadásztársaságok azonban tudomást szereztek az engedélyről és sürgős lépéseket tettek annak a megsemmisítésére. A vadásztársaságokat Geormaneanu ezredes, Temestartomány csendőrségi felügyelője képviselte és személyesen járt el a minisztériumi hatóságoknál. Az ezredes kifejtette, hogy nemzetgazdasági szempontból sem helyes a vadállomány ilyen mértékű ritkítása. Az illetékes hatóságok figyelembe vették ezeket a szempontokat és megsemmisítették a 8000 nyul kivételére vonatkozó engedélyt.

Rádióműsor

— Romániai idősámítás. —
KEDD, AUGUSZTUS 29.

Bucureşti. 7: Ritmikus torna, hanglemezek, háztartási és orvosi tanácsok.
Radio-Romania. 12: Nicolae Cires zenekara Jean Moscopol énekszámjaival.
Bucureşti, Radio-Romania. 13: Időjelzés, sportközlemények, vízállásjelentés. 13:05: A zene folytatása. 13:30: Lemezek. 13:45: Felolvasás. 13:55: A zene folytatása. 14:10: Hírek. 14:30: A zene folytatása. 15:10: Időszerű közlemények.
Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19:02: Tudományos krónika. 19:17: Cigányzene lemezeken.
Bucureşti, Radio-Romania. 19:55: Ion Zamfirescu előadása a könyvtár-kulturáról. 20:10: Schumann-hangverseny lemezeken. 21:10: Anton Adrian Sarvas hegedül. 21:40: Eugenia Babad Cioculescu német dalokat énekel. 22: Hírek, sportközlemények. 22:15: Tánclemezek. 22:30: Mexikói, brazilai, argentinai és haváji dalok lemezeken. 23: Hírek. 23:15: Costica Tandiu zenekara Mia Braia és Petre Alexandru énekel. 23:45: Hírek külföldre franciául és angolul.
Budapest I. 7:45: Torna, hírek, hanglemezek, közlemények, étrend. 11: Hírek. 11:20 és 11:45: Felolvasás. 13:10: Jámbor László énekel zongorakísérettel. 13:40: Hírek. 14:20: Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 14:30: Rendőrszolgálat. 15:30: Hírek. 17:15: Batori Irén meséi. 17:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18:10: Lengvai Jóska és cigányzenekara. 19: Andrassy Géza gróf emlékezete. Cs. Szabó Kálmán előadása. 20:30: A rádió szalonzenekara. 20:15: Hírek. 20:25: Ghenti Guido, a csapfűró. Baló Elemér felolvasása. 20:40: Tosca, Dalmü három felvonásban, hanglemezről. 22:40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Ilinczy László jazz zenekara játszik. 23:40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Magyar Perkó énekel. Farkas Jenő és cigányzenekara muzsikál.
Budapest II. 20: Ruszinnyelvű előadás. 20:30: Mezőgazdasági félóra. 21:20: Régi filmek nagysikerű számai hanglemezről. 22:35: Időjárásjelentés. 22:40: Beethoven: B-dúr fuvola-zongora szonáta. Előadják Hochstasser Ferenc és Polgár Tibor.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elvesztett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések árai előre fizetendő

ELLÁTÁS

Teljes ellátásra vállalnánk diákfiút, vagy leányt előnyös árban. Zongorahasználó. Cim a kiadóban. 3952

Egy-két diákleány, vagy fiú családi otthonra talál a város központjában. Steinerne, Piața Avram Iancu 9. I. em. 3953

Egy-két diákleány, vagy fiú családi otthonra talál központban uricsaládnál. Cim a kiadóban. 3828

Magánháznál uricsalád elvállal teljes ellátásra és gondos felügyeletre egy vagy két diákot, vagy diáklányt. Strada Aviator Sava 2. 3855

Zsidó uricsaládnál teljes ellátást kaphat egy diákgyerek. Orth, konyha. 3875

Két diákleányt teljes ellátással és felügyelettel elvállalunk. Str. Sf. Gheorghe 23. 3888

ALKALMAZÁST KERES

Irodal teendőben, valamint pénztárkezelésben könyvelésben teljesen jártas irodakissasszony, aki kitűnő referenciákkal rendelkezik, megfelelő állást keres. Szíves megkereséseket „Tökéletes munkaerő” jellegre a kiadóhivatalba kér.

Érettségizett uricleány gyógyszerészgyakornoki bizonyítvánnyal állandó alkalmazást keres gyógyszerüzemben vagy drogériában. V. Müller, Str. Eminescu 46. ajtó 7. 3898

ALKALMAZÁST NYER

Borbélysegéd kerestetik azonnali belépésre. Fizetés 600-tól 700 leig és teljes ellátás. Dioanca Nicolae irizer. Brad. 3897

LAKÁS

Szépén butorozott szoba fürdőszoba használatra azonnalra kiadó. Str. Dumbrava Rosie 27. (Marospart). 3954

Háromszobás, földszinti, modern uccai lakás kiadó szeptember elsejére. Str. Consistorului 29. 3949

Modern két- és négyosztos lakás, mellékkeliségekkel nov. 1-re Str. Mărăsesti No. 1. alatt kiadó. Érdeklődni a házfelügyelőnél. 3945

Tisztességes családnak külvárosi kertés házam bérbeadnám. Érdeklődők „Kis házbér” jellegre adják le címüket a kiadóba. 3946

INGATLAN

Eladó épületek, fából cseréptetővel. 54—60—67 méteresek, ötven kilométerre Aradtól. Str. Consistorului 29. 3948

Modern lakás, 3 és 5 szobás, összkomforttal azonnalra kiadó. Str. Horia 2. Érdeklődni Victoria Banknál. 3939

Garconlakás különbejáratú, fürdőszobával, új háznál, teljes komforttal azonnalra kiadó. Piața Liceului 7. 3923

Szép 3 szoba, fürdőszoba azonnalra, vagy október—novemberre kiadó. Str. Gh. Ionescu 18. 3824

ÜZLET

Modern borbélyüzlet kompl. berendezve, hideg-meleg vízzel, 3 mosdóval eladó, esetleg bérbeadó. Fratii Burza, Str. Crișan No. 2. 3838

VÉTEL-ELADÁS

Menyasszonyi-koszorú, fátökök különlegesek legolcsóbban „Hunia” nőikalapüzletben. Str. Metianu 2. 3944

Eladó egy kompl. benzínmotor, „Lister”, 15 HP, egy „Unicum” kalapácsos darálóval együtt ugyszintén egy 6 HP „Lister” benzínmotor. Fratii Burza, Arad. 3839

Mindentörő

Unicum kalapácsosgép
szemes és szálastakarmány darálásra lisztinomságra, elhajtja 5 HP. motor.
Bővebbet: Kovács Soma
3947 Arad, Bulev. Carol 87.

KÜLÖNFÉLEK

Betegségem miatt keresek egy románul beszélő társat, kinek 100.000 lei készpénze van. A legbiztosabb üzleti tőkebefektetés. „Üzleti haszon feles” jellegre a kiadóban. 3955

Új építkezést, átalakítást, házak javítását jutányosan készítem. Gebhardt Antal építési vállalkozó. Ujarad, Strada Regele Ferdinand 19. 3951

SZILAGYI „YOGHURT”
UDT Str. Mocioni 18.
HUSIT 9854 Telefon 15-22.

Gyászévem letelt, 5 éves kislíamnak szerető anyát keresek kinek gondtalan megélhetést biztosítok. Van házam, földem, nyugdíjkepes, hadmentes állami alkalmazásom Felvilágosítást nyújt Buzony Ferenc információs iroda, Timisoara. Văcărescu 11. 3795

Vannak értékpapírai?

El ne mulassza azok szakszerű ellenőrzését, így mindig pontosan értesülve van az esetleges nyeresimekről, az értékpapírok mindenkorifolyamáról. Forduljon hozzám bizalommal. Válaszbélyeg melléklendő. Márkus Stefan, Arad. Bul. Reg. Ferdinand 39. szám. 3921

Nagy, világos, betonizozott pinceraktár, uccai teljárt, kiadó. Egy sparthel eladó. Bul. Dragalina 14. 3886

Halálesek!

olutzás, költözéskésből kályólaz veszek készpénzért ócska butorokat, ruhaneműket ágyneműt matrácot, szőnyveket varrógépet, egész lakberendezést, rövid- és hosszú zongorákat, könyveket makulaturapapírt, ócskavasat, padlásokolt Vászrolok lakásban és padlásokon heverő bármilyen felesleges holmit lim-lomát stb. Vidékre is megyek. Címeket lakásomra. Levelezőlap, vagy személyes hívásra házhoz lövök. Goidu-ucca 5. STEINER SÁNDOR

Hirdessen az Aradi Közlönyben

Legújabb jelentéseink:

Hétfőn éjjel

Egy és egynegyed órán át tárgyalt Hitler Hendersonnal

A késő éjszakai órákban jelentik, hogy Henderson nagykövet romániai idő szerint pontosan esti fél tizenkét órakor jelent meg Hitler kancellárnál, aki Ribbentrop külügyminiszter társaságában fogadta. Az angol nagykövet háromnegyed egy órakor távozott a kancellártól, tehát egy és negyed óráig folytatott beható tanácskozásokat. A tolmács szerepét ez alkalommal is Schmidt töltötte be.

A „Press Association” írja, hogy Henderson nagykövet az angol kormány legrészletesebb utasításait vitte magával Berlinbe és még mindig tartja magát a vé-

lemény, hogy az aító nem záródott le. Tekintettel arra, hogy az angol kormány háromszori tanácskozás után küldte el jegyzékét Hitlerhez, biztosra veszik, hogy a kancellár által adandó válasz is hosszabb idő múlva jut el Londonba.

A „Star” című lap értesülése szerint az angol kormány leszögezte válaszában Hitlernek, hogy

nem hagyja el szövetségését, de az utolsó szót mégis a kancellárnak kell kimondania és így a békés megoldásra még nyitva áll az aító.

Az United Press szerint:

Fegyverszünetet ajánl Anglia Németországnak

Tárgyalásokat kezdenének a fegyverszünet tartama alatt

London. Az United Press hitelesnek látszó értesülése szerint az angol kormány a mai minisztertanácson a következőkben állapította meg a Berlinnek adandó választ:

— Anglia nem tagíthat és nem csökkenthet semmit a Lengyelország irányában vállalt kötelezettségein. Az angol kormány ma is szilárdul meg van győződve, hogy nincsen olyan európai kérdés, amelyet nem lehetne békés eszközökkel megoldani. Ilyen a lengyel probléma is, amelyet tárgyalások után lehet és kell elintézni. Erre azonban bizalmat keltő légkörre van szükség és ezért

az angol kormány fegyverszünetet ajánl meghatározott időre, amelynek tartama alatt mindkét részről vissza kell vonni a csapatokat és le kell szerelni azokat, de a szavak háborújának is szünetelni kell. Előbb meg kell határozni azokat a kérdéseket, amelyek a tárgyalás anyagát alkotják. A megoldásnak olyannak kell lenni, hogy azt Lengyelország tekintélyének és állami függetlenségének sérelme nélkül elfogadhassa. A megoldást ezután nemzetközi garanciával kell érvényesíteni. Ebben a biztosítékban Anglia is résztvenni hajlandó.

Lezárták a rajnai francia—német határt

Gyors ütemben folyik Páris kiürítése

Párisból jelentik: A francia főváros kiürítése gyors tempóban folyik tovább. A munkaugyi miniszter, aki a kiürítésért felelős, vasárnap újabb közleményt adott ki, amelynek tartalma a következő:

— A lakosságot a legsürgősebben felszólítom, hogy haladéktalanul hagyja a fővárost, amennyiben nem feltétlenül szükséges az ott tartózkodása.

A miniszter az újságírók előtt jelezte, hogy a francia főváros lakosságának elszállítására az intézkedések megtörténtek és a kiürítés végrehajtása tökéletesen biztosítva van.

A francia kormány nyomatékosan ajánlotta Elzas Lotharingia lakosságának, hogy a lehető leg-

sürgősebben ürítse ki a városokat és huzódjék falvakba, hogy így is megkönnyítse a városokban a védelmi intézkedések végrehajtását.

A francia rádió bejelentette, hogy a francia—német rajnai határt lezárták. A Kehl hidon hétfőn reggel ment át az utolsó vonat.

Párisból jelentik: Az Havas-ügynökség értesülése szerint hétfőn délben a párisi északi pályaudvaron kijelentették, hogy Németország felé egyelőre szünetel a vasuti összeköttetés.

Párisból jelentik: Bonnet ma fogadta Weygand tábornokot, Beranger szenátort és Lukaszewics lengyel nagykövetet.

Molotov Berlinbe utazik

Berlin. Az esti újságok értesülése szerint diplomáciai körökben elterjedt az a hír, hogy Molotov szovjet külügyi népbiztos valószínűleg szerdán Berlinbe érkezik, hogy viszonzozza Ribbentrop D'rodalmi külügyminiszter moszkvai látogatását.

Mussolini öthatalmi értekezlet összehívását kezdeményezi

Párisból jelentik: A francia fővárosban bizakodással tekintenek Róma felé. Remélik, hogy Mussolini miniszterelnök részéről olyan kezdeményezés történik, amely megnöveli a béke kilátásait. Francia politikai körökben meglepéssel

vették tudomásul azt a hírt is, hogy az olasz külpolitika irányítását az utóbbi napokban ismét a Duce vette kezébe. A lapok hírei szerint az olasz fővárosban úgy tudják, hogy Mussolini öthatalmi értekezlet összehívását akarja kezdeményezni.

Chamberlain kihallgatása az angol királynál

Londonból jelentik: Halifax lord hosszas megbeszélést folytatott Buttler államtitkárral, majd két óra hosszat tanácskozott Chamberlain miniszterelnökkel, aki délután negy órakor Simon kincstári kancellárral folytatott eszmecsere. A délután folyamán lord Inskip a dominiumok főbiztosával ismertette a legújabb eseményeket.

Chamberlain kormányelnök délután fél hatkor a Buckingham-palotába sietett és egy órát át VI. György angol királlyal közölte az európai helyzet jelenlegi állását. A miniszterelnököt a királyi palota előtt óriási tömeg várta és lelkesen megéljenezte. A kormányelnök mosolyogva viszonzozta az üdvözlést.

Londonból jelentik: Az angol főváros rendőrfőparancsnoka felhívta a Londonban élő 3000 nyugdíjas rendőrtisztviselőt, hogy jelentkezzenek szolgálatjelre.

A Németországban lévő angol hadisírok gondozói eltávoztak Németországból. A német hadisírok gondozói magukra vállalták, hogy esetleges háború esetén a hadisírokat gondozni fogják.

A japán és kínai nagykövetek ma este egyidőben jelennek meg az angol külügyi hivatalban. A japán nagykövet másfélórát, a kínai nagykövet háromnegyed órát időzött lord Halifaxnál.

Az admirális parancsára az angol vizeken lévő kereskedelmi hajók utasítást kaptak, hogy oltsanak el minden világosságot.

Támadást kizáró egyezmény készül Japán és a Szovjet között

Tokióból jelentik: Az új japán kormány megalakítását Abe tábornokra bízták. Nem lehetetlen hogy a hadügyminiszter Isogai tábornok lesz.

Hiranuma báró lemondott kormányelnök kijelentette az újságírók előtt, hogy az utóbbi napok eseményei Japán számára kötelességgé teszik, hogy minél belpolitikailag, mind külpolitikailag újabb tájékozódást szerezzen. Az egyik katonai szaklapban Togo őrnagy cikke szerint nem lehetetlen, hogy

Japán támadást-kizáró egyezményt fog kötni Szovjetországgal.

Berlinből jelentik: A japán kormány lemondásával kapcsolatban berlini japán körökben arra számítanak, hogy Japán németországi követét leváltják. Tudvalevő ugyanis, hogy Osima tábornok nagymértékben exponálta magát a német—japán katonai szövetség megkötése érdekében.

Tokióból jelentik: Arita külügyminiszter megbeszélést folytatott a tokiói olasz nagykövettel az európai helyzetről. Mint a Domei-ügynökség jelenti az olasz nagykövet kifejezésre juttatta, hogy az olasz kormány fenn akarja tartani Japánnal a baráti kapcsolatokat. Olaszország reméli, hogy a legutóbbi fejlemények nem befolyásolhatják ezt a viszonyt.

Hollandia mozgósított

Amszterdamból jelenti a Reuter ügynökség, hogy a holland kormány elhatározta az azonnali mozgósítást. Hollandia semlegességének megvédése érdekében.

A windsori herceg hazautazik Angliába

London. A windsori herceg, aki jelenleg a francia Rivierán tartózkodik, megkezdte előkészületeit a hazautazásra. A Daily Express Párisból értesül, hogy a herceg mára is kijelentette, hogy háború esetén azonnal hazá utazik. Csak azt kéri, hogy felesége elkísérhesse őt Angliába. A herceg barátai körében kijelentették, hogy a herceg hajlandó vállalkozni bármilyen feladatra, amit a kormány reáruház.

Megérkeztek a horvát miniszterek Belgrádba

Belgrádból jelentik: Macsek és az új kormány horvát miniszterei hétfőn reggel megérkeztek a jugoszláv fővárosba. A minisztereket a szerbek is őszinte testvéri érzéssel fogadták. A főváros lakossága nagy meglepéssel adott kifejezést annak az érzésének, amellyel a nemzeti megegyezést fogadta, amely új korszakot jelent az ország előrehaladásában. Macseket és miniszterétársait Cvetkovics miniszterelnök fogadta az állomáson, de számos más magasrangú személy is jelen volt a fogadgatáson.

Megnyitották a csődöt a Mannheimer-örökség ellen

Amszterdamból jelentik: Az amszterdami polgári törvényesség kihirdette a Mannheimer-örökség csődjét.

Az AMTE megveszi Tudort a Glória-tól

Más városokban is érdeklődik az AMTE játékos iránt.

Az AMTE vezetősége elhatározta, hogy a csapatot felfrissíti. Miután a jobbszélső Bermoser előreláthatólag az őszi idényben nem állhat a csapat rendelkezésére, megveszik Tudort, a Glória kitűnő allround csatárjátékosát, akivel főként a csatársor támadóerejét kívánják feljavítani. Tudor közismert keménységéről és kitűnő játékiészségéről. Rajta kívül még más városban is érdeklődik az AMTE játékos iránt, sőt az egyik szomszédvárosban már van kiszemelt csatár, akivel a piros-feketék sokat nyernének.